

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro obor vzdělání základní škola speciální
s motivačním názvem

„PŘÁTELSKÁ ŠKOLA PRO VŠECHNY II“
Příloha pro Přípravný stupeň ZŠs

Speciální základní škola Vysoké Mýto
Rokycanova 761,
566 01 Vysoké Mýto

motto: Chceme žít spolu, ne vedle sebe.

OBSAH ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU:

I.	Učební plán	strana 1
II.	Učební osnovy	strana 2 - 64
VII. 1	Rozumová výchova	2 - 18
VII. 2	Smyslová výchova	19 - 27
VII. 3	Estetická výchova	28 - 35
VII. 4	Pracovní vyučování	36 - 45
VII. 5	Tělesná výchova	46 - 52
	Zdravotní tělesná výchova.....	50 - 51
	Rehabilitační tělesná výchova.....	51 - 52
VII. 6	Terapie	53 - 64
	Muzikoterapie.....	55 - 56
	Dramaterapie.....	57 - 58
	Canisterapie.....	59 - 61
	Arteterapie.....	61 - 62
	Aromaterapie.....	62 - 63
	Relaxační a simulační aktivity.....	63 - 64
VIII.	Hodnocení žáků	strana 65 - 67
XI.	Průřezová témata, použití zkratk.....	strana 68

I. UČEBNÍ PLÁN Přípravný stupeň ZŠS – předškolní vzdělávání, příloha ŠVP ZŠS:

Vyučovací předmět	ročník / počet hodin		
	1. tř.	2. tř.	3. tř.
Rozumová výchova	5	5	5
Smyslová výchova	4	4	4
Estetická výchova	3	3	3
Pracovní vyučování	2	2	2
Tělesná výchova	5	5	5
Terapie	1	1	1
celkem hodiny v ročníku	20	20	20
hodiny celkem v 1. – 3. ročníku	60		

Poznámky k učebnímu plánu:

V předmětu **Estetická výchova** je spojena výtvarná a hudební výchova.

Pro žáky s těžkým mentálním postižením a více vadami jsme vytvořili předmět **Terapie**.

VII. UČEBNÍ OSNOVY přípravný stupeň ZŠs

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A KOMUNIKACE

VII.1 Vyučovací předmět: Rozumová výchova

Hodinová dotace: V 1. – 3. ročníku 5 hodin týdně

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět rozumová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace. Cílem rozumové výchovy je rozvinutí rozumových schopností žáků na optimální možnou úroveň při odborné pedagogické péči. Rozumová výchova v sobě zahrnuje rozvíjení poznávacích schopností a komunikačních dovedností, pozornosti, paměti, myšlení, vytváření početních představ a rozvíjení grafických dovedností.

Rozumová výchova je rozčleněna na tyto tematické okruhy:

- *Rozvíjení poznávacích schopností*
- *Rozvíjení logického myšlení a paměti*
- *Rozvíjení grafických schopností*

Cílové zaměření předmětu:

- rozvíjení rozumových a řečových schopností
- uplatňování základních hygienických a sebeobslužných dovedností
- rozvíjení neverbální komunikace
- orientace v nejbližším okolí
- rozvíjení poznávacích schopností
- osvojení základů psaní (hůlkové písmo) a čtení (globální čtení, sociální čtení, piktogramy)

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen slovně (viz. kapitola hodnocení)

Forma: Jelikož rozumové schopnosti žáků „rehabilitační třídy“ jsou na velmi nízké úrovni, musíme při zprostředkování učiva použít jednoduché formy práce, které žákům danou problematiku přiblíží. Na názorné ukázce, vytvářením modelových situací a pomocí různých didaktických pomůcek rozvíjíme poznávací schopnosti žáků. Využíváme pohádky, říkadla, obrázky, fotografie, předměty denní potřeby především pro rozvoj paměti a komunikačních dovedností. K rozvíjení dalších schopností žáka používáme především názorné pomůcky, obrázkový materiál, CD přehrávač, PC (výukové programy).

Výchovně vzdělávací strategie

Průřezová témata:

6.1 Osobnostní a sociální rozvoj

- osobnostní rozvoj
- rozvoj schopností poznávání – OSV 1
- sebepoznání a sebepojetí – OSV 2
- seberegulace a sebeorganizace – OSV3
- psychohygienu – OSV 4
- kreativita – OSV 5

- sociální rozvoj
 - poznávací schopnosti – OSV 6
 - mezilidské vztahy – OSV 7
 - komunikace – OSV 8
 - spolupráce a soutěživost – OSV 9
- morální rozvoj
 - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10
 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11

6.4 Multikulturní výchova

- kulturní rozdíly – MuV 1
- lidské vztahy – MuV 2

6.5 Environmentální výchova

- ekosystémy – EVVO 1
- základní podmínky života – EVVO 2
- lidské aktivity a problémy životního prostředí – EVVO 3
- vztah člověka k prostředí – EVVO 4

Kompetence k učení

Na úrovni předmětu rozumová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Rozvíjením smyslového vnímání, paměti a pozorovacích schopností vyvozujeme a upevňujeme jednotlivá písmena tiskací abecedy s přihlédnutím ke schopnostem a možnostem žáků – **žák identifikuje některé tvary tiskacích písmen**
- Uvolňováním horních končetin a rozvíjením jemné motoriky vyvozujeme a upevňujeme psaní písmen tiskací abecedy a psaní číslic s přihlédnutím ke schopnostem a možnostem jednotlivých žáků – **žák píše vybraná písmena hůlkovým písmem, napíše vybrané číslice**
- Dlouhodobým nácvikem za pomoci demonstračních předmětů a ukázek pedagoga směřujeme žáky k pochopení znaků a symbolů předmětů – **žák rozumí jednoduchým symbolům a použije je v konkrétní situaci**
- Zařazujeme didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání. Využíváme učební pomůcky, PC (výukové programy), předměty denní potřeby, obrázky, fotografie – **žák používá vybrané učební mnemotechnické pomůcky**

Kompetence k řešení problémů

Na úrovni předmětu rozumová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Dramatizací a modelovými situacemi rozvíjíme dovednost řešení známých situací na základě nápodoby či opakování (př. ukazování částí těla dle nápodoby) – **žák řeší známé situace na základě nápodoby**
- Procvičováním vnímání různých předmětů nacvičujeme chápání a plnění jednoduchých příkazů (př. otevři dveře – žák musí vnímat zvuk otevírajících se dveří) – **žák reaguje na učitelovy požadavky**
- Seznamováním s nejbližším okolím rozvíjíme orientaci v okolním prostředí, popř. na obrázku (nahore – dole, vpravo – vlevo) – **žák se orientuje v nejbližším okolí, na obrázku**
- Piktogramy, obrázky, vhodnými pojmy (oběd, večeře) učení rozvíjíme orientaci v režimu dne – **žák rozpozná jednotlivé časové úseky v režimu dne**

- Soustavným opakováním a plněním zadaných úkolů (př.vyřízení vzkazu) upevňujeme schopnosti při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Na úrovni předmětu rozumová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Nacvičujeme formy verbální a neverbální komunikace pomocí předmětů, obrázků, piktogramů, rozvíjením sluchového a zrakového vnímání - **žák se dorozumí se svým okolím**
- Různými formami komunikace (alternativní a augmentativní) a relaxačním cvičením navozujeme podmínky pro vyjádření vlastních pocitů a prožitků - **žák verbálně či neverbálně vyjádří svůj pocit či aktuální potřebu**
- Každodenním opakováním a navozením pocitu jedinečnosti, zájmu rozvíjíme osobnost žáka

Kompetence sociální a personální

Na úrovni předmětu rozumová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Neustálým opakováním, didaktickými hrami, demonstrací seznamujeme žáky s jejich tělem - **žák se orientuje na svém těle**
- Názorem, fotografiemi, opakováním jmen a popisem konkrétní osoby upevňujeme a rozšiřujeme poznávání osob z blízkého okolí – **žák verbálním či neverbálním projevem identifikuje osoby ze svého blízkého okolí**
- Rozvíjíme a rozšiřujeme slovní zásobu pomocí obrázků, předmětů. Procvičujeme i neverbální komunikaci cvičením nápodoby, gest, mimiky, piktogramy – **žák se dorozumí se svým okolím**
- Důsledným přístupem a opakováním požadovaných reakcí na podněty vytváříme optimální prostředí mezi žákem a pedagogem – **žák reaguje na podněty učitele a spolužáků**
- Neustálým opakováním, rozvíjením smyslového vnímání, situačními hrami vytváříme u žáků základy slušného chování (pozdrav, poděkování) – **žák se chová dle pravidel slušného chování**

Kompetence pracovní

Na úrovni předmětu rozumová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Rozvíjením smyslového vnímání hravou formou a vhodnou motivací seznamujeme žáky se základními geometrickými tvary a jejich velikostí a procvičujeme manipulaci s nimi – **žák manipuluje s různými předměty**
- Formou didaktických her, modelových situací, motivujeme a procvičujeme hygienická pravidla – **žák uplatňuje základní hygienické návyky**
- Názornou demonstrací seznamujeme žáky s předměty denní potřeby a jejich využitím – **žák identifikuje předměty denní potřeby a zná jejich užití**

Rozvíjení poznávacích schopností

1. Žák by měl pojmenovat části svého těla, případně na ně ukázat			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - uvědomit si vlastní osobu, vlastní tělo - seznámit se s vlastním tělem - pojmenovat části svého těla		
Učivo	- reagování na pojem „já“ - ukazování na jednotlivé části vlastního těla - pojmenování jednotlivých částí vlastního těla		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, napodobování		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, napodobování, skládání		

2. Žák by měl reagovat na oslovení jménem, znát své jméno			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - navázat oční kontakt - rozvíjet sluchové a zrakové vnímání - reakce na vlastní osobu, na oslovení vlastním jménem - znát vlastní jméno		
Učivo	- upoutání pozornosti - navazování očního kontaktu - rozvíjení sluchu a zraku - oslovování vlastním jménem - reagovat na vlastní jméno		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11 6.4 Multikulturní výchova - kulturní rozdíly – MuV 1 - lidské vztahy – MuV 2		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, individuální a skupinová práce, vysvětlování, napodobování		

3. Žák by měl znát členy své rodiny			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - poznat členy své rodiny - reagovat na členy rodiny - pojmenovat rodinné příslušníky		
Učivo	- poznávání členů rodiny - reakce na členy své rodiny - pojmenování členů své rodiny (máma, táta, bratr, sestra....)		
Průřezová témata	<i>6.1 Osobnostní a sociální rozvoj</i> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11 <i>6.4 Multikulturní výchova</i> - kulturní rozdíly – MuV 1 - lidské vztahy – MuV 2		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, práce s fotografií, individuální a skupinová práce, vysvětlování		

4. Žák by měl poznat své spolužáky a učitele, podle schopností je oslovovat jménem			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - poznat své učitele a spolužáky - reagovat na učitele a spolužáky - rozlišovat hlasy učitelů a spolužáků, vztahy mezi učiteli a žáky - rozlišovat chlapec X dívka		
Učivo	- poznávání učitelů a spolužáků - reakce na učitele a spolužáky - rozlišování hlasů učitelů a spolužáků		
Průřezová témata	<i>6.1 Osobnostní a sociální rozvoj</i> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11 <i>6.4 Multikulturní výchova</i> - kulturní rozdíly – MuV 1 - lidské vztahy – MuV 2		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, práce s fotografií, individuální a skupinová práce, vysvětlování		

5. Žák by měl vnímat různé podněty a reagovat na ně			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - zaměřit pozornost na podnět - zapojit oční kontakt - vnímat různé podněty (sluch, zrak, hmat)		
Učivo	- upoutání pozornosti na daný podnět - sledování podnětu zrakem - zapojování sluchu, zraku, hmatu při reagování na podněty		
Průřezová témata	<i>6.1 Osobnostní a sociální rozvoj</i> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11 <i>6.4 Multikulturní výchova</i> - kulturní rozdíly – MuV 1 - lidské vztahy – MuV 2 <i>6.5 Environmentální výchova</i> - ekosystémy – EVVO 1 - základní podmínky života – EVVO 2 - lidské aktivity a problémy životního prostředí – EVVO 3 - vztah člověka k prostředí – EVVO 4		
Metody a formy práce	Konstruktivní hry, názorná ukázka, instruktáž, pozorování, manipulace, individuální a skupinová práce, vysvětlování, napodobování, Kimova hra, psychomotorické		

6. Žák by měl orientovat se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, denním časovém rozvrhu, vnímat prostor			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl : - seznámit se s prostředím školy, orientace ve škole - seznámit se s prostředím třídy, orientace ve třídě - seznámit se se školními pomůckami - rozlišovat části dne, orientovat se v čase - rozlišovat roční období podle charakteristických znaků		
Učivo	- poznávání a orientování se ve školním prostředí, třídy - poznávání a pojmenování školních pomůcek - rozlišování a pojmenování částí dne - rozlišování, určování a pojmenování ročních období a jejich znaků		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11 6.4 Multikulturní výchova - kulturní rozdíly – MuV 1 - lidské vztahy – MuV 2 6.5 Environmentální výchova - ekosystémy – EVVO 1 - základní podmínky života – EVVO 2 - lidské aktivity a problémy životního prostředí – EVVO 3 - vztah člověka k prostředí – EVVO 4		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, instruktáž, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, práce s obrázky		

7. Žák by měl poznat a používat předměty denní potřeby, uplatňovat základní hygienické a sebeobslužné činnosti

	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - seznámit se předměty denní potřeby - vytvářet hygienické a stravovací návyky - používat předměty denní potřeby v praxi - poznávat běžně užívané symboly (sociální čtení)		
Učivo	- poznávání, pojmenování a správné používání předmětů denní potřeby - osvojování hygienických a stravovacích návyků - účelné používání předmětů denní potřeby		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, instruktáž, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, práce s obrázky, manipulace s předměty		

8. Žák by měl vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní potíže

	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - vnímat a upozornit na životní potřeby - uvědomit si své pocity, sdělit je verbálně, neverbálně		
Učivo	- uvědomování si svých životních potřeb a pocitů		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11 6.4 Multikulturní výchova - kulturní rozdíly – MuV 1 - lidské vztahy – MuV 2 6.5 Environmentální výchova - základní podmínky života – EVVO 2 - lidské aktivity a problémy životního prostředí – EVVO 3 - vztah člověka k prostředí – EVVO 4		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, práce s obrázky		

9. Žák by měl řadit obrázky podle zadaných kritérií			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl : - navázat a udržet oční kontakt na obrázcích - třídit a řadit obrázky podle různých kritérií - poznávat různé činnosti, předměty a zvířata na obrázcích		
Učivo	- nacvičování očního kontaktu - třídění a řazení obrázků podle zadání - poznávání různých předmětů a činností (na obrázcích, modelech a ve skutečnosti) - poznávání a pojmenování zvířat a jejich mláďat		
Průřezová témata	<i>6.1 Osobnostní a sociální rozvoj</i> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11 <i>6.4 Multikulturní výchova</i> - kulturní rozdíly – MuV 1 - lidské vztahy – MuV 2 <i>6.5 Environmentální výchova</i> - ekosystémy – EVVO 1 - základní podmínky života – EVVO 2 - lidské aktivity a problémy životního prostředí – EVVO 3 - vztah člověka k prostředí – EVVO 4		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, práce s obrázky, instruktáž		

*Rozvíjení logického myšlení a paměti***1. Žák by měl koncentrovat se na určitou činnost**

	1. – 5. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - udržet oční kontakt na daný podnět, danou činnost - soustředit se na určitou činnost		
Učivo	- snaha o koncentraci pozornosti		
Průřezová témata	<i>6.1 Osobnostní a sociální rozvoj</i> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11 <i>6.4 Multikulturní výchova</i> - kulturní rozdíly – MuV 1 - lidské vztahy – MuV 2		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, práce s obrázky, instruktáž		

2. Žák by měl rozlišovat velikost a tvary předmětů, dvojic obrázků

	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - zaměřovat a fixovat oční kontakt na daný předmět - třídit a pojmenovat předměty a obrázky podle tvarů a velikostí - porovnat a rozlišovat předměty podle různých znaků (velikost, tvar...) - přiřazovat a spojovat dvojice obrázků podle různých kritérií		
Učivo	- zaměřování očního kontaktu na dané předměty - třídění a pojmenování tvarů a velikostí - porovnávání a rozlišování předmětů - přiřazování a spojování obrázků (zobecnování, konkretizace, asociace, abstrakce)		
Průřezová témata	<i>6.1 Osobnostní a sociální rozvoj</i> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11 <i>6.4 Multikulturní výchova</i> - kulturní rozdíly – MuV 1 - lidské vztahy – MuV 2		
Metody a formy práce	Manipulační činnosti, názorná ukázka, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, práce s obrázky, instruktáž, práce s knihou, didaktické hry		

3. Žák by měl zvládnout složení dějových obrázků

	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - orientovat se v posloupnosti děje (činnosti, časové vtahy, roční období, příběh)		
Učivo	- orientace v čase: nyní, předtím, potom, včera, dnes, zítra, činnosti v určitou denní dobu		
Průřezová témata	<i>6.1 Osobnostní a sociální rozvoj</i> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11 <i>6.4 Multikulturní výchova</i> - kulturní rozdíly – MuV 1 - lidské vztahy – MuV 2 <i>6.5 Environmentální výchova</i> - ekosystémy – EVVO 1 - základní podmínky života – EVVO 2 - lidské aktivity a problémy životního prostředí – EVVO 3 - vztah člověka k prostředí – EVVO 4		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, práce s obrázky, instruktáž, práce s knihou, didaktické hry, poslech textu		

4. Žák by měl orientovat se na stránce, na řádku.**6. Žák by měl opakovat slova a krátké říkanky, reprodukovat krátký text, vyprávět podle obrázku**

	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - zaměřit obrázek - orientovat se na řádku a na stránce (pohyb zleva doprava) - reagovat na hlas, udržení očního kontaktu - reprodukovat krátký text, říkanky, básničky - seznámit se s piktogramy - rozvíjet paměť		
Učivo	- čtení obrázků v řádcích (zleva doprava) - vypravování děje podle obrázku - nacvičování čtení globální metodou a sociálního čtení - opakování jednotlivých slov (1 – 5 slov) - záměrné sledování příběhu		
Průřezová témata	<i>6.1 Osobnostní a sociální rozvoj</i> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, individuální a skupinová práce, práce s obrázky, práce s knihou, didaktické hry, poslech textu, návštěva kulturní akce		

5. Žák by měl číst vybraná písmena a krátká slova			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - seznámit se s tvary písmen A, I - seznámit se s písmeny A, I ve funkci spojky mezi obrázky - seznámit se a číst samohlásky, souhlásky		
Učivo	- poznávání velkých tiskacích písmen - spojování obrázků pomocí písmen A, I - čtení samohlásek a souhlásek		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, individuální a skupinová práce, práce s obrázky, práce s knihou, didaktické hry, poslech textu, práce na PC		

7. Žák by měl přiřazovat číslce počtu prvku			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - vytvářet a chápat kvantitativní vztahy (všechno, nic, mnoho, málo) - rozlišovat malý, velký, krátký, dlouhý - vytvářet matematické představy - poznávání číslcí (podle schopností)		
Učivo	- osvojování pojmů všechno, nic, mnoho, málo - rozlišování pojmů malý, velký, krátký, dlouhý - čtení a poznávání číslcí		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, individuální a skupinová práce, didaktické hry, práce na PC		

Rozvíjení grafických schopností

1., 2.

1. Žák by měl uchopit a podržet podaný předmět.**2. Žák by měl uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní.**

	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - procvičovat hrubou a jemnou motoriku - nacvičovat úchop předmětů - nacvičovat úchop psacího náčiní		
Učivo	- uvolňovací cvičení paží, loktů, zápěstí, dlaní, prstů obou rukou - čmárání prstem (do písku, krupice....) - spontánní malba prstem, houbou, psacím náčiním - tvoření špetky - manipulace s předměty (uchopení předmětů do celé ruky, do špetky, do dvou prstů) - nacvičování správného držení psacího náčiní		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, manipulační činnosti		

1. Žák by měl nakreslit různé druhy čar

	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - nacvičovat: horní a dolní oblouk, svislé a šikmé čáry, odstředivé a dostředivé čáry, vlnovky a smyčky		
Učivo	- psaní prstem do písku, do krupice, do rýže - psaní grafomotorických cviků různým psacím náčiním		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, individuální práce, grafomotorická cvičení		

4. Žák by měl poznat grafickou podobu písmen. 5. Žák by měl napsat několik vybraných tiskacích písmen a číslic.			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - seznámit se s pojmem písmeno - seznámit se s tvarovými prvky tiskacích písmen - pokusit se psát hůlkovým písmem některá písmena - seznámit se s pojmem číslice - seznámit se s tvary některých číslic		
Učivo	- rovnání písmen do řádků - nácvik psaní některých hůlkových písmen - rovnání číslic do řádků - nácvik psaní některých číslic		
Průřezová témata	<i>6.1 Osobnostní a sociální rozvoj</i> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, individuální práce, grafomotorická cvičení, didaktické hry		

6. Žák by měl poznat základní geometrické tvary			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - třídit a pojmenovat základní geometrické tvary - napodobit psaní geometrických tvarů		
Učivo	- skládání a přiřazování tvarů podle různých hledisek - obtahování tvarů		
Průřezová témata	<i>6.1 Osobnostní a sociální rozvoj</i> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, individuální práce, grafomotorická cvičení		

Rozvíjení komunikačních dovedností

1. Žák by měl reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - seznámit se s hlasem dospělých osob - reagovat na hlasové pokyny - seznámit se a pochopit různou intonaci hlasů - vnímat přítomnost dalších osob - ovládat sílu hlasu		
Učivo	- plnění hlasových pokynů - porozumění mluvenému projevu s důrazem na intonaci hlasu - nácvik chování a komunikace s dalšími osobami - mluvení nahlas - potichu		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11 6.4 Multikulturní výchova - kulturní rozdíly – MuV 1 - lidské vztahy – MuV 2		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, pozorování, komunitní kruh, dramatizace, hlasové hry		

1. Žák by měl snažit se o správné dýchání			
	1. – 5. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - nacvičovat správné dýchání - nacvičovat správnou artikulaci		
Učivo	- zjišťování úrovně a porozumění řeči (aktivní a pasivní slovní zásoba) - dechová, artikulační a hlasová cvičení - masáž a stimulace mluvidel - cviky rtů a jazyka, nácvik mluvení před zrcadlem - nacvičovat výslovnost hlásek a slov		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, napodobování, individuální práce		

3. Žák by měl vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty. 6. Žák by měl umět pozdravit, poděkovat – verbálně nebo gesty. 7. Žák by měl sdělit svá přání, potřeby – verbálním nebo nonverbálním způsobem. 8. Žák by měl využívat komunikační počítačové hry			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - pochopit význam souhlasu či nesouhlasu, umět ho vyjádřit - pochopit význam zdavení, děkování - pochopit význam sdělení svých přání a potřeb - seznámit se s komunikačními počítačovými hrami		
Učivo	- Nacvičování vyjadřování souhlasu či nesouhlasu gesty, verbálně - Nacvičování zdavení, prosby, děkování (verbálně, gesty) - Vyjadřování svých přání a potřeb (verbálně, gesty) - Rozvoj slovní zásoby		
Průřezová témata	<i>6.1 Osobnostní a sociální rozvoj</i> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11 <i>6.4 Multikulturní výchova</i> - kulturní rozdíly – MuV 1 - lidské vztahy – MuV 2		
Metody a formy práce	Individuální a skupinová práce, názorná ukázka, dramatizace, práce na PC, komunitní kruh, logopedické hry		

4. Žák by měl znát své jméno a reagovat na oslovení jménem. 5. Žák by měl znát jména nejbližších osob a spolužáků			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - navázat oční kontakt, rozvíjet sluchové a zrakové vnímání - reakce na vlastní osobu, na oslovení vlastním jménem - znát vlastní jméno - poznat členy své rodiny, reagovat na členy rodiny - pojmenovat rodinné příslušníky, znát jména (příjmení) členů rodiny - poznat své spolužáky, znát jejich jména - pochopit pojmy: já, ty, my, můj, tvůj, mě, tobě ...		
Učivo	- upoutání pozornosti, navazování očního kontaktu - oslovování vlastním jménem, reagovat na vlastní jméno, používání vlastního jména - poznávání a pojmenování členů své rodiny, rodinných příslušníků - poznávání a pojmenování svých spolužáků - pochopení a osvojování pojmů: já, ty, my, můj, tvůj, mě, tobě ...		
Průřezová témata	<i>6.1 Osobnostní a sociální rozvoj</i> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11 <i>6.4 Multikulturní výchova</i> - kulturní rozdíly – MuV 1 - lidské vztahy – MuV 2		
Metody a formy práce	Individuální a skupinová práce, názorná ukázka, dramatizace, práce na PC, komunitní kruh		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

VII.2 Vyučovací předmět: SMYSLOVÁ VÝCHOVA

Ročník: 1. - 3. ročník – přípravný stupeň ZŠs

Hodinová dotace: čtyři hodiny týdně v 1. – 3. ročníku

Charakteristika předmětu: Smyslová výchova je zaměřena na rozvíjení psychických funkcí prostřednictvím smyslového vnímání, především na cílevědomé vytváření vztahů smyslového vnímání, myšlení a řeči. Smyslovou výchovou rozvíjíme jednotlivé smyslové analyzátory a jejich funkce, které jsou podmínkou správného vnímání (analyticko – syntetické činnosti), koncentrace pozornosti, prostorové, směrové a časové orientace a základem pro vytváření představ a pojmů.

Ve smyslové výchově by si žáci měli systematicky a opakovaně procvičovat zrakové, sluchové, čichové a chuťové vnímání, hmat, vizuomotoriku a prostorovou orientaci, a to vždy na konkrétním názorném materiálu a v konkrétních situacích.

Smyslovou výchovou zdokonalujeme i úroveň motoriky, rozvíjíme schopnost komunikace a verbálního vyjadřování.

Smyslová výchova prolíná všemi předměty, pro jejichž úspěšné zvládnutí zároveň vytváří předpoklady.

Průřezová témata:

6.1 Osobnostní a sociální rozvoj

- osobnostní rozvoj
 - rozvoj schopností poznávání – OSV 1
 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2
 - seberegulace a sebeorganizace – OSV3
 - psychohygiena – OSV 4
 - kreativita – OSV 5
- sociální rozvoj
 - poznávací schopnosti – OSV 6
 - mezilidské vztahy – OSV 7
 - komunikace – OSV 8
 - spolupráce a soutěživost – OSV 9
- morální rozvoj
 - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10
 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11

6.4 Multikulturní výchova

- kulturní rozdíly – MuV 1
- lidské vztahy – MuV 2
- etnický původ – MuV 3
- multikulturalita – MuV 4
- princip sociálního smíru a solidarity – MuV 5

6.5 Environmentální výchova

- ekosystémy – EVVO 1
- základní podmínky života – EVVO 2
- lidské aktivity a problémy životního prostředí – EVVO 3
- vztah člověka k prostředí – EVVO 4

Výchovně vzdělávací postupy k utváření klíčových kompetencí: Konstruktivní hry, názorná ukázka, instruktáž, pozorování, manipulace, individuální a skupinová práce, vytváření dovedností, vysvětlování, napodobování, stolní a pohybové hry, dramatizace, Kimova hra, práce s obrázkem, práce s knihou, hudebně – pohybové hry, popis, vytváření návyků, didaktické hry, pantomima, poslech, odezírání, komunitní kruh, audionahrávka, učení v životních situacích, modelové situace, hra na tělo, vycházka, písně, básně, říkadla, názorná ukázka (pomůcka), četba, rozhovor, ochutnávka, pobyt v přírodě, práce s přírodninami

Výchovné a vzdělávací strategie :

Kompetence k učení:

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáků
- učí žáka plánovat a organizovat si činnost
- učí žáka trpělivosti, povzbuzuje ho
- snaží se zjistit jaké studijní styly žáci ve třídě upřednostňují a uzpůsobuje jim výuku, snaží se zapojit všechny smysly žáků využitím např. hudebních nástrojů,...
- zařazuje do výuky exkurze, koncerty, vystoupení žáků,...

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- podporuje samostatnost, ale i samostatnou práci
- podporuje kreativní postupy vedoucí k řešení daného úkolu

Kompetence pracovní:

Učitel

- vyžaduje dokončené započaté práce v dohodnuté kvalitě a stanoveném čase
- poskytuje žákům prostor ke kreativitě a nápadům
- vede žáka ke hře na hudební nástroje, zpěvu, všeobecnému hudebnímu rozhledu
- vytváří podnětné prostředí
- kvalitně provedenou práci pochvaluje

Rozvíjení zrakového vnímání

- 1. Žák by měl uchopit a manipulovat s předměty;**
2. rozlišovat tvary a barvy předmětů;
3. poznat, řadit, skládat a třídit předměty podle velikostí, barevné a tvarové odlišnosti

	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Dílčí školní výstup	- seznámit se s předměty (vybavení třídy, školní pomůcky, předměty denní potřeby atd.) - uchopit předměty - seznámit se se základními geometrickými tvary (trojúhelník, čtverec,...) - seznámit se se základními barvami (podle přirovnání) - seznámit se s pojmy velký x malý, dlouhý x krátký		
Učivo	- uchopování a manipulace s předměty - poloha předmětů (vedle, na, před, za, nad, pod) - skládání předmětů do krabice, zásuvek,... - poznávání základních a doplňkových barev - poznávání a třídění předmětů podle geometrických tvarů a barev - rozlišování plošných tvarů - velikost předmětů		
Průřezová témata	<i>6.1 Osobnostní a sociální rozvoj</i> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 <i>6.4 Multikulturní výchova</i> - lidské vztahy – MuV 2		
Metody a formy práce	Konstruktivní hry, názorná ukázka, instruktáž, pozorování, manipulace, individuální a skupinová práce, vytváření dovedností, vysvětlování, napodobování, stolní a pohybové hry, dramatizace, Kimova hra		

- 4. Žák by měl třídit obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty;**
5. poznat osoby ze svého okolí a své spolužáky;
6. rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku, nebo piktogramu

	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Dílčí školní výstup	- seznámit se s obrázky, s reálnými a vyobrazenými předměty - seznámit se s osobami ze svého okolí, spolužáky, učiteli a učit se je správně oslovovat - seznámit se a procvičovat základní časové pojmy (ráno, poledne, večer) podle činností, obrázků, piktogramů		
Učivo	- obrázky předmětů - fotografie, identifikace - sledování osob v blízkém okolí - denní režim - časové posloupnosti - sebepozorování, popis obličeje		
Průřezová témata	<i>6.1 Osobnostní a sociální rozvoj</i> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4		
Metody a formy práce	Práce s obrázkem, práce s knihou, názorná ukázka, hudebně – pohybové hry, popis, pozorování, individuální a skupinová práce, vytváření návyků, didaktické hry, vysvětlování, napodobování, dramatizace		

7. Žák by měl napodobit předvedené pohyby			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - napodobit předvedené pohyby		
Učivo	- napodobování jednoduchých pohybů učitele - hra na tělo - pohybové hry - pantomima		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9		
Metody a formy práce	názorná ukázka, instruktáž, popis, pozorování, manipulace, individuální a skupinová práce, vytváření dovedností, vysvětlování, napodobování, dramatizace, pohybové hry, pantomima		

Rozvíjení sluchového vnímání

8. Žák by měl reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání; 10. poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - poznat a reagovat na své jméno (oslovení, zavolání, nápodoba) - seznámit se s hlasy osob ze svého nejbližšího okolí (spolužáci, učitelé)		
Učivo	- sluchové hry, cvičení - poznávání a rozlišování hlasů		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11 6.4 Multikulturní výchova - kulturní rozdíly – MuV 1 - lidské vztahy – MuV 2 - etnický původ – MuV 3 - multikulturalita – MuV 4 - princip sociálního smíru a solidarity – MuV 5		
Metody a formy práce	poslech, odezírání, pozorování, komunitní kruh, individuální a skupinová práce, vysvětlování, napodobování, dramatizace, pohybové hry, pantomima		

9. Žák by měl poznat, rozlišit a napodobit různé zvuky; 11. poznat a rozlišit různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky; 12. rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - seznámit se s různými zvuky spojenými s denním životem i nepříjemnými zvuky (tukání, tleskání, zvonek, pískání, dupání, mačkání papíru, škrábání, hudební nástroje) - seznámit se s různými zvuky a hlasy zvířat - určit směr slyšeného zvuku, hlasu		
Učivo	- sluchové hry, cvičení sluchové paměti - hra na tělo - poznávání zvuků, hlasů s využitím zrakové podpory (i bez využití) - rozlišování zvuků v přírodě, na ulici - sluchová cvičení se zrakovou podporou (i bez ní) - nahrávky - sluchově-motorická cvičení		
Průřezová témata	<i>6.1 Osobnostní a sociální rozvoj</i> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 <i>6.4 Multikulturní výchova</i> - kulturní rozdíly – MuV 1 - lidské vztahy – MuV 2 - etnický původ – MuV 3 - multikulturalita – MuV 4 <i>6.5 Environmentální výchova</i> - ekosystémy – EVVO 1 - základní podmínky života – EVVO 2 - vztah člověka k prostředí – EVVO 4		
Metody a formy práce	Poslech, názorná ukázka, pozorování, vysvětlování, napodobování, dramatizace, pohybové hry, komunitní kruh, audionahrávka		

Rozvíjení hmatového vnímání

13. Žák by měl zvládat základní sebeobslužné dovednosti			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - seznámit se a osvojit si základní sebeobslužné dovednosti		
Učivo	- sebeobsluha: hygiena, stravovací návyky, samostatný pohyb, manipulace s předměty denní potřeby		
Průřezová témata	<i>6.1 Osobnostní a sociální rozvoj</i> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10		
Metody a formy práce	názorná ukázka, popis, pozorování, manipulace, učení v životních situacích, vytváření dovedností, vysvětlování, napodobování, dramatizace, pantomima, modelové situace		

14. Žák by měl poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů; 15. třídit předměty na základě hmatu - podle velikosti a tvaru; 16. poznat známé předměty podle hmatu			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - seznámit se se základními vlastnostmi předmětů (velikost, tvar, povrch) podle hmatu - uchopit předměty		
Učivo	- manipulace s předměty s využitím zrakové podpory (i bez využití) - rozlišování předmětů podle jejich vlastností (tvar, velikost, povrch) - třídění přírodnin		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 6.5 Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí – EVVO 3 - vztah člověka k prostředí – EVVO 4		
Metody a formy práce	názorná ukázka, popis, pozorování, manipulace, vysvětlování, napodobování		

17. Žák by měl rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů (tvrdost,teplotu)			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - seznámit se se základními fyzikálními vlastnostmi předmětů (tvrdost, teplota) podle hmatu		
Učivo	- rozlišování základních vlastností předmětů (teplý x studený, tvrdý x měkký, suchý x mokrý, hladký x drsný, těžký x lehký) - manipulace s předměty - druhy materiálů: hlazení povrchů (navozování příjemných x nepříjemných pocitů) - třídění přírodnin, hry s vodou		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 6.5 Environmentální výchova - základní podmínky života – EVVO 2 - lidské aktivity a problémy životního prostředí – EVVO 3 - vztah člověka k prostředí – EVVO 4		
Metody a formy práce	názorná ukázka, popis, pozorování, manipulace, vysvětlování, napodobování		

Prostorová a směrová orientace

18. Žák by měl vnímat prostor; 19. rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru; 20. orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí; 21. rozlišovat vpravo – vlevo, rozlišovat nahoře – dole, před – za – vedle; 22. řadit, skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - seznámit se s prostorem třídy (vybavení), s prostorem školy (chodba, třídy, patra, přízemí, šatna, WC, jídelna, tělocvična, odborné pracovny) - seznámit se se směrovou orientací ve známém prostoru: třída, škola, okolí školy, město, obchody (vpravo x vlevo, nahoře x dole, před x za) - ukázat a rozlišit směry - procvičovat směrovou a prostorovou orientaci na předmětech podle pokynů (skládání, řazení)		
Učivo	- orientace ve třídě, škole (okna, dveře, stůl, tabule, umyvadlo, chodba, třídy, WC, šatna, tělocvična, schodiště) - orientace v prostoru (nahore, dole, vpředu, vzadu, vpravo, vlevo) - směrová orientace (řazení předmětů zleva doprava, nad, pod, na začátku, na konci, na – ve – do: na stole, do stolu, ve stole, na skříní, do skříně, ve skříní) - plnění jednoduchých pokynů – dej míč na – pod stůl, do kočárku		
Průřezová témata	<i>6.1 Osobnostní a sociální rozvoj</i> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 <i>6.5 Environmentální výchova</i> - lidské aktivity a problémy životního prostředí – EVVO 3 - vztah člověka k prostředí – EVVO 4		
Metody a formy práce	Popis, hra na tělo, pohybové, didaktické a konstruktivní hry, názorná ukázka, pozorování, napodobování, manipulace, učení v životních situacích, vytváření dovedností, dramatizace, práce s obrázky		

23. Žák by měl rozeznat roční období podle základních znaků			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - seznámit se s ročními obdobími podle základních znaků (počasí, barvy, proměny přírody, rostliny a zvířata, oblečení, lidské činnosti, zvyky, obyčeje, tradice, symboly)		
Učivo	- čtvero ročních období		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 6.5 Environmentální výchova - základní podmínky života – EVVO 2 - lidské aktivity a problémy životního prostředí – EVVO 3 - vztah člověka k prostředí – EVVO 4		
Metody a formy práce	Práce s obrazem, popis, pozorování, vycházka, rozhovor, skupinová práce, vytváření dovedností, dramatizace, didaktické hry, písně, básně, říkadla, názorná ukázka (pomůcka), četba		

Rozvíjení čichového a chuťového vnímání

24. Žák by měl rozlišit jednotlivé chutě			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - seznámit se a vyzkoušet jednotlivé chutě (slaný, sladký, hořký, kyselý...)		
Učivo	- ochutnávka potravin, ovoce a nápojů se zrakovou podporou (i bez ní) - rozvoj chuťové percepce – správné kousání a polykání potravy - nácvik sání (sání brčkem)		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11 6.4 Multikulturní výchova - kulturní rozdíly – MuV 1 - lidské vztahy – MuV 2 - etnický původ – MuV 3 - multikulturalita – MuV 4 - princip sociálního smíru a solidarity – MuV 5 6.5 Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí – EVVO 3 - vztah člověka k prostředí – EVVO 4		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, napodobování, vytváření dovedností, učení v životních situacích, dramatizace, ochutnávka, pozorování, komunitní kruh, individuální a skupinová práce		

25. Žák by měl poznat předměty čichem podle vůně; 26. rozlišit vůně a pachy; 27. poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - seznámit se s předměty, potravinami podle vůně - poznat vůně libé x nelibé		
Učivo	- dechová cvičení: nádech, zadržení dechu, výdech, ústy, nosem - rozlišování příjemných x nepříjemných vůní a pachů - nácvik smrkání - rozlišování potravin (ovoce, zelenina) podle vůně		
Průřezová témata	<i>6.1 Osobnostní a sociální rozvoj</i> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11 <i>6.4 Multikulturní výchova</i> - kulturní rozdíly – MuV 1 - lidské vztahy – MuV 2 - etnický původ – MuV 3 - multikulturalita – MuV 4 - princip sociálního smíru a solidarity – MuV 5 <i>6.5 Environmentální výchova</i> - lidské aktivity a problémy životního prostředí – EVVO 3 - vztah člověka k prostředí – EVVO 4		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, manipulace, pozorování, napodobování, vytváření dovedností, dramatizace, pobyt v přírodě, komunitní kruh, individuální a skupinová práce, práce s přírodninami		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

VII.3 Vyučovací předmět: ESTETICKÁ VÝCHOVA – PŘÍPRAVNÝ STUPEŇ ZŠS

Hodinová dotace: tři hodiny týdně v 1. – 3. ročníku přípravného stupně ZŠs

- předmět estetická výchova je vyučován v multifunkční učebně, výtvarné učebně nebo v kmenové třídě, předmět se skládá z hudební a výtvarné výchovy

Charakteristika předmětu:

Cílem předmětu Estetická výchova je vytvářet u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjet jejich hudebnost, podporovat schopnost hudbu emociálně prožít a poskytovat náhled do hudební kultury. Hudební činnosti podporují u žáků rozvoj hudebních schopností a individuálních hudebních dovedností, jako jsou: sluchové, rytmické, pěvecké, intonační, instrumentální, hudebně tvořivé, poslechové a pohybové. Ve výtvarné části je cílem estetické osvojování přírody a světa kolem nás prostřednictvím výtvarných činností, vytváření citlivého vztahu ke kráse, kultivování estetického vkusu ve vztahu k sobě a okolí. Dochází k poznávání prostředků výtvarného jazyka a k všestrannému prohlubování senzibility žáka.

Prostřednictvím tvůrčích činností zaměřených na vnímání, tvorbu a interpretaci se rozvíjí smyslové vnímání, schopnost vyjadřovat a prezentovat emoce, představy, pocity, zkušenosti a myšlenky. Dále pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci, zlepšovat jemnou motoriku a získávat tak všestranné dovednosti.

Úkolem výtvarné výchovy je vytvářet používáním vhodných výtvarných technik základy výtvarných dovedností a vědomostí s přihlédnutím k individuálním schopnostem a možnostem žáků. Výtvarná výchova je integrujícím prvkem celkové rehabilitační práce, harmonizuje dětskou osobnost a umožňuje maximálně možnou socializaci žáka. Plněním esteticko-výchovných úkolů přispívá k výchově kladných charakterových vlastností mladého člověka.

Vzdělávání v oblasti hudební výchovy směřuje k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako prostředku komunikace, k chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako součásti lidské existence, k pochopení a poznání uměleckých hodnot širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností, k uvědomování si sama sebe jako svobodného jedince, k obohacování emocionálního života.

Průřezová témata:

6.1 Osobnostní a sociální rozvoj

- osobnostní rozvoj
 - rozvoj schopností poznávání – OSV 1
 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2
 - seberegulace a sebeorganizace – OSV3
 - psychohygiena – OSV 4
 - kreativita – OSV 5
- sociální rozvoj
 - poznávací schopnosti – OSV 6
 - mezilidské vztahy – OSV 7
 - komunikace – OSV 8
 - spolupráce a soutěživost – OSV 9
- morální rozvoj
 - řešení problémů a rozhodovací schopnosti OSV 10
 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11

6.4 Multikulturní výchova

- kulturní rozdíly – MuV 1
- lidské vztahy – MuV 2
- multikulturalita – MuV 4

6.5 Environmentální výchova

- ekosystémy – EVVO 1
- lidské aktivity a problémy životního prostředí – EVVO 3
- vztah člověka k prostředí – EVVO 4

Výchovně vzdělávací postupy k utváření klíčových kompetencí: Konstruktivní hry, názorná ukázka, instruktáž, pozorování, manipulace, individuální a skupinová práce, vytváření dovedností, vysvětlování, napodobování, práce s obrázkem, práce s knihou, situační metody, stavebnice, didaktické hry, názorná ukázka, komunitní kruh, vycházka, výstava, interaktivní tabule, inscenační metody – dramatizace, prožitkové metody, audio

Výchovně a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáků
- učí žáka plánovat a organizovat si činnost
- učí žáka trpělivosti, povzbuzuje ho
- snaží se zjistit, jaké studijní styly žáci ve třídě upřednostňují a uzpůsobuje jim výuku, snaží se zapojit všechny smysly žáků využitím modelů, názorných pomůcek, obrazů apod.
- zařazuje do výuky exkurze, vycházky a pozorování v přírodě, aby mohli získané znalosti propojit se životem, ověřit v praxi

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- zadává dlouhodobé úkoly, při nichž musí žáci své činnosti organizovat, plánovat, volit různá řešení a postupy, překonávat různé obtíže
- podporuje samostatnost, ale i týmovou spolupráci
- podporuje kreativní postupy vedoucí k řešení daného úkolu

Kompetence pracovní:

Učitel

- vyžaduje dokončení započaté práce v dohodnuté kvalitě a stanoveném čase při dodržení bezpečnosti a dohodnutého pracovního postupu
- poskytuje žákům prostor k výrobě pomůcek, plánek, modelů, praktickým činnostem
- vede žáky ke správnému a bezpečnému užití materiálů, techniky, nástrojů a vybavení
- zařazuje do výuky exkurze, vycházky a pozorování v přírodě, aby mohli získané znalosti propojit se životem, ověřit v praxi
- kontroluje samostatné práce žáka
- vede žáka k ukládání svých prací, jejich zpětnému hodnocení a třídění (tvoření portfolia žáka)
- vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- kvalitně odvedenou práci vždy pochválí

Hudební výchova:

1. Žák by měl zvládat správné dýchání, snažit se o správnou intonaci a melodii			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Dílčí výstup	Žák by měl: - seznámit se se správným dýcháním, intonací a melodií - používat správné dýchání - poslouchat a opakovat jednoduchou melodii v požadované intonaci		
Učivo	- dechová cvičení: nadechnout se na povel „nádech“, vydechnout na povel „výdech“, foukání, správné držení těla - intonační cvičení, hlasová cvičení: zpívání samohlásek, slabik - melodická cvičení - poslech		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopností OSV 10		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, předvádění, napodobování, pozorování, poslech, individuální a skupinová práce, vytváření návyků a dovedností, vysvětlování, dramatizace, komunitní kruh, výuka pomocí audio-přehrávače, pohybový doprovod, hudebně-pohybové hry, interaktivní tabule		

2. Žák by měl rozlišovat zvuky hudebních nástrojů			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Dílčí výstup	Žák by měl: - seznámit se a používat základní nástroje Orffova instrumentáře - seznámit se s hrou na tělo - seznámit se se základními hudebními nástroji		
Učivo	- rytmická cvičení: bubínek, dřívka, triangel, vařečky, hrníčky... - hra na tělo: dupání, tleskání, plácání - hra na jednoduché hudební nástroje a další dostupné předměty: činelky, xylofon, flétna - poslech hudebních nástrojů: hraných, CD - pomáhat při úklidu hudebních nástrojů		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopností OSV 10		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, předvádění, napodobování, pozorování, poslech, individuální a skupinová práce, vytváření dovedností, vysvětlování, dramatizace, komunitní kruh, výuka pomocí audio-přehrávače, pohybový doprovod, hudebně-pohybové hry, didaktické hry, interaktivní tabule, práce s obrázky, Kimova hra, manipulace		

3. Žák by měl zvládat zpěv jednoduchých písní s doprovodem hudebního nástroje; 4. doprovodit sebe i spolužáky na jednoduché rytmické hudební nástroje			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Dílčí výstup	Žák by měl: - seznámit se s jednoduchými písněmi a říkadly - seznámit se s různými doprovody písní (hra na tělo, nástroje Orffova instrumentáře, hudební nástroje) - napodobovat zpěv jednoduchých písní s doprovodem a bez doprovodu hudebního nástroje - seznámit se se sólovým zpěvem		
Učivo	- zpěv a poslech písní s doprovodem i bez doprovodu hudebního nástroje, s CD - poznávání a zpěv písní podle melodie a obrázků - zhudebnění říkadel: rytmizace - artikulační cvičení: správná výslovnost textu - jednoduché doprovody písní a říkadel - rytmická cvičení: pravidelný rytmus při zpěvu i doprovodu při hře na tělo i melodické nástroje		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11 6.4 Multikulturní výchova - kulturní rozdíly – MuV 1 - lidské vztahy – MuV 2 - multikulturalita – MuV 4		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, předvádění, napodobování, pozorování, poslech, individuální a skupinová práce, vytváření dovedností, vysvětlování, dramatizace, komunitní kruh, výuka pomocí audio-přehrávače, pohybový doprovod, hudebně-pohybové hry, didaktické hry, interaktivní tabule, práce s obrázky, Kimova hra		

5. Žák by měl zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu

	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Dílčí výstup	Žák by měl: - seznámit se s jednoduchými rytmickými cvičeními, pohybovými hrami a pohybovým doprovodem rytmických cvičení a písní - seznámit se s jednoduchými pohybovými hrami		
Učivo	- hudebně pohybové činnosti - pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami - pohyb podle rytmického doprovodu - jednoduché tanečky a rytmická cvičení		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti OSV 10		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, předvádění, napodobování, pozorování, poslech, individuální a skupinová práce, vytváření dovedností, vysvětlování, dramatizace, komunitní kruh, výuka pomocí audio-přehrávače, pohybový doprovod, hudebně-pohybové hry,		

6. Žák by se měl soustředit na poslech relaxační hudby a jednoduché krátké skladby

	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Dílčí výstup	Žák by měl: - seznámit se s relaxační hudbou, jednoduchými říkadly, písněmi, zvuky, melodií a krátkými skladbami		
Učivo	- poslech: říkadla, lidové písně, jednoduché krátké skladby určené dětem, relaxační hudba, hudební pohádky		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti OSV 10		
Metody a formy práce	Předvádění, napodobování, pozorování, poslech, skupinová práce, vytváření dovedností, vysvětlování, dramatizace, komunitní kruh, výuka pomocí audio-video přehrávače, interaktivní tabule, relaxační místnost		

Výtvarná výchova:

1. Žák by měl zvládat základní dovednost pro vlastní tvorbu; 2. používat na elementární úrovni prostředky a postupy			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Dílčí výstup	Žák by měl: - seznámit se s různými výtvarnými pomůckami, nástroji (druhy pastelů, tužky, křídly, fixy,...), materiály, formáty, technikami - seznámit se se správným držením výtvarných pomůcek a nástrojů a manipulaci s nimi - seznámit se se zásadami bezpečnosti a chování při výtvarné výchově (ve třídě, mimo školu)		
Učivo	- procvičování jemné motoriky (manipulace se štětcem) koordinace a držení těla, uvolňovací a protahovací cvičení - manipulace s výtvarným náčiním, předměty - kresba, malba (na volné téma, tematická), tisk kombinovanou technikou - uplatnění vlastního těla, manipulace s objekty - dekorativní a prostorové práce: vystřihování (práce s nůžkami), nalepování (práce s lepidlem)		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopností OSV 10		
Metody a formy práce	Konstruktivní hry, názorná ukázka, instruktáž, pozorování, manipulace, individuální a skupinová práce, vytváření dovedností, vysvětlování, napodobování, práce s obrázkem, práce s knihou, situační metody		

3. Žák by měl vnímat základní vztahy mezi barvami (barevnými kontrasty) a tvary			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Dílčí výstup	Žák by měl: - seznámit se se základními a doplňkovými barvami a barevnými kontrasty a tvary - pozorovat barvy ve svém okolí - seznámit se s mícháním barev, barevnými kombinacemi (teplé a studené barvy)		
Učivo	- prohlížení ilustrací dětských knih a časopisů - vysvětlení pojmů: linie, barva, tvar - hry s barvami - společná ukázka a hodnocení dokončených prací (výstava) - pozorování objektů kolem sebe - kresba, malba (tematická a na volné téma), tisk, koláž, frotáž...		
Průřezová témata	<i>6.1 Osobnostní a sociální rozvoj</i> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopností OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11 <i>6.4 Multikulturní výchova</i> - kulturní rozdíly – MuV 1 - lidské vztahy – MuV 2 - multikulturalita – MuV 4 <i>6.5 Environmentální výchova</i> - lidské aktivity a problémy životního prostředí – EVVO 3 - vztah člověka k prostředí – EVVO 4		
Metody a formy práce	Konstruktivní hry, stavebnice, didaktické hry, názorná ukázka, instruktáž, pozorování, manipulace, individuální a skupinová práce, vytváření dovedností, vysvětlování, napodobování, práce s obrázkem, práce s knihou, komunitní kruh, vycházka, výstava, interaktivní tabule		

4. Žák by měl vyjádřit vlastní vjemy, představy a pocity; 5. žák by měl uplatňovat vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Dílčí výstup	Žák by měl: - rozvíjet představivost, výtvarné dovednosti, vnímání, cítění, myšlení, prožívání, fantazii - seznámit se a používat netradiční výtvarné techniky, materiály a postupy - vytvářet výtvarná díla vycházející z vlastních pocitů a zážitků, myšlenek, dojmů, představ		
Učivo	- práce s knihou, obrázky - hry s barvami: výtvarné hry mezi žáky (Poznáš, co to je?) - kresba, malba, koláž, dekorativní a prostorové práce (různé techniky, tradiční a netradiční materiál, přírodniny) - výstavy k rozborům o výkresech - poslech pohádky		
Průřezová témata	<i>6.1 Osobnostní a sociální rozvoj</i> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11 <i>6.4 Multikulturní výchova</i> - kulturní rozdíly – MuV 1 - lidské vztahy – MuV 2 - multikulturalita – MuV 4 <i>6.5 Environmentální výchova</i> - lidské aktivity a problémy životního prostředí – EVVO 3 - vztah člověka k prostředí – EVVO 4		
Metody a formy práce	Konstruktivní hry, stavebnice, pozorování, manipulace, individuální a skupinová práce, komunitní kruh, vytváření dovedností, vysvětlování, práce s obrázkem, práce s knihou, vycházka, výstava, interaktivní tabule, inscenační metody – dramatizace, prožitkové metody, audio		

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

VII.4 Vyučovací předmět: Pracovní vyučování – přípravný stupeň ZŠs

Ročník: **1. – 3.**

Hodinová dotace: **1. – 3. ročník 2 hodiny týdně**

Charakteristika předmětu:

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí žáků s mentálním postižením. Zahrnuje široké spektrum pracovních činností, které vedou žáky k získání souboru vědomostí, základních pracovních dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti. Rozvíjí motorické schopnosti, manuální dovednosti a návyky žáků, a tím přispívá k jejich zapojení do každodenního života a umožňuje jim přípravu na vykonávání jednoduchých pracovních činností.

Tématické okruhy:

- Sebeobsluha
- Práce s drobným materiálem
- Práce montážní a demontážní
- Pěstitelské práce
- Práce v domácnosti
- Práce s technickými materiály – pouze na druhém stupni

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova:

Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

- sebepoznání a sebepojetí
- seberegulace a sebeorganizace
- psychohygiena
- kreativita

Sociální rozvoj – mezilidské vztahy

- komunikace
- spolupráce a soutěživost
- poznávací schopnosti

Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací schopnosti

Multikulturní výchova:

- kulturní rozdíly
- lidské vztahy
- etnický původ
- multikulturalita

Environmentální výchova:

- ekosystémy
- základní podmínky života

- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence komunikativní

Učitel učí žáka:

1. komunikovat s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem
2. rozumět sdělení a reagovat na ně podle svých možností
3. vyjadřovat své pocity, prožitky a nálady
4. chápat jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály
5. zvládat jednoduchou formu písemné komunikace
6. vyjadřovat své názory a postoje, vhodnou formou obhajovat svůj názor
7. využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
8. využívat získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci

Kompetence sociální a personální

Učitel učí žáka:

1. mít základní představu o vztazích mezi lidmi
2. orientovat se v prostředí, ve kterém žije
3. podílet se na jednoduchých sociálních aktivitách
4. uplatňovat základní návyky společenského chování
5. navazovat a udržovat vztahy s vrstevníky, respektovat druhé lidi
6. rozpoznávat nevhodné a rizikové chování a jeho možné důsledky
7. uvědomovat si nebezpečí psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby
8. prokazovat získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí

Kompetence pracovní

Učitel učí žáka:

1. osvojovat si hygienické návyky, zvládat sebeobsluhu podle svých možností
2. zvládat základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech
3. pracovat podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plnit zadané jednoduché úkoly
4. soustředit se na pracovní výkon a vytrvat při jeho plnění
5. respektovat pravidla práce v týmu a pracovními činnostmi ovlivňovat kvalitu společné práce
6. přijímat posouzení výsledků své práce
7. dodržovat zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

SEBEOBSLUHA (SEBEOBSLUŽNÉ ČINNOSTI)

1.

Žák by měl zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnost (oblékání, obouvání)	
	1. – 3. ročník
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - postupně si osvojit základní návyky osobní hygieny - seznámit se funkcí a používání hygienických pomůcek - postupně si osvojit základní sebeobslužné činnosti a začít je užívat v praxi
Učivo	- Nácvik spolupráce při hygieně - Mytí rukou, používání mýdla a ručníku - Čištění zubů – používání kartáčku a zubní pasty - Česání vlasů, používání kapesníku - Používání WC - Nácvik svlékání a oblékání oděvu - Nácvik obouvání a přezouvání - Šněrování bot a pokus o vázání tkaniček (na velkém modelu, ve skutečnosti) - Oblékání a svlékání čepice, šály, rukavic - Rozepínání, zapínání knoflíku, zipu, patentu - Oblékání a svlékání ponožek
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova: Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita Sociální rozvoj – mezilidské vztahy - komunikace - spolupráce a soutěživost - poznávací schopnosti Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací schopnosti
Metody a formy práce	Názorná ukázka, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, napodobování

2., 3.

Žák by měl dodržovat klid a čistotu při stravování. Žák by měl umět používat příbor.	
	1. – 3. ročník
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - Postupně nacvičit správné přijímání potravy a tekutin - Postupně nacvičit správné sezení u jídla - Osvojit si a používat lžíci, příbor, ubrousek - Osvojit si správné stolování a samostatnost při jídle - Nacvičit dodržování čistoty při stravování
Učivo	- nácvik žvýkání, kousání a polykání potravy - nácvik pití z hrnečku, z lahve, pití brčkem - vnímání přijímání potravy, vylučování potravy - spolupráce při přípravě jídla, prostírání stolu, úklid stolu po jídle - používání lžíce, příboru, ubrousku
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova: Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace Sociální rozvoj – mezilidské vztahy - komunikace - poznávací schopnosti Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací schopnosti
Metody a formy práce	Názorná ukázka, pozorování, individuální práce, vysvětlování, napodobování

4.

Žák by měl udržovat pořádek ve svých věcech a ve svém okolí.	
	1. – 3. ročník
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - udržovat pořádek v osobních věcech - udržovat pořádek na svém místě, v okolním prostředí - postupně pečovat o své školní pomůcky
Učivo	- Skládání oděvu, ukládání oděvu do police, odkládání oděvu na věšák - Ukládání obuvi na určené místo - Úklid ve třídě, utírání prachu, utírání tabule, nácvik zametání a vysávání - Ukládání školních pomůcek na určené místo (lavice, skříň nebo police, školní taška)
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova: Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita Sociální rozvoj – mezilidské vztahy - komunikace - spolupráce a soutěživost - poznávací schopnosti Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací schopnosti
Metody a formy práce	Názorná ukázka, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, napodobování

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

1., 2., 3.

Žák by měl zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami. Žák by měl vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. Žák by měl pracovat podle slovního návodu.

	1. – 3. ročník
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - Postupně se seznámit s jednotlivými materiály, znát jejich vlastnosti a užití - Seznámit se s jednoduchými pracovními postupy a technikami - Postupně pracovat s pracovními pomůckami, pochopit jejich funkci
Učivo	- <i>Práce na pískovišti:</i> - Stavění bábovek, kopců, cest, tunelů, přemísťování písku - Vybírání kamínků z písku - Upravování pískové plochy rukama, lopatkou, hráběmi, prkýnkem - <i>Modelování:</i> - Zpracování modelovací hmoty jednou rukou, oběma rukama - Trhání modelovací hmoty an malé kousky a rovnání na plochu - Tvarování kuliček různých velikostí v dlaních - Vykrajování z placky rozválené válečkem - Tvoření válečků z modelovací hmoty – hadi, prstýnky apod. - <i>Práce s barvami:</i> - Hra s prstovými barvami - Hra s temperovou barvou - Zapouštění barvy do klovatiny - Otisk dřevěného nebo bramborového tiskátka - Muzikomalba - Kresba voskovými pastely, pastelkami, uhlím, rudkou, křídou - Tématická malba, kresba - <i>Práce s papírem:</i> - Mačkání jemného materiálů na kuličky - Hry s papírovými kuličkami - Trhání papíru na malé kousky, sbírání, rovnání do různých nádob - Lepení papíru na určenou plochu - Navlékání natrhaného papíru na špejli - Trhání papíru na tenké proužky, stříhání - Výroba řetězu na stromeček, přehýbání papíru - Rolování papíru - <i>Práce s textilními materiály:</i> - Navíjení vlny a provázku na cívku, do klubka - Navlékání korálků na šňůrku - Překládání a stříhání látky - Nalepování látky - Koláž - Šití jehlou s tupým hrotem - Stehy na cvičné desce - <i>Práce s přírodními materiály:</i> - Sbíráání přírodnin: kaštanů, žaludů, apod. jejich třídění, ukládání - Figurky s přírodnin s pomocí učitele - Trhání listů, namáčení, obtiskování - Lisování a navlékání listů, lepení do podzimních motivů - Navlékání jeřabin - Třídění a ukládání semen fazole, čočky, kukuřice - <i>Další různé činnosti s netradičními materiály, dle dostupnosti zdroj, dále dle individuální zručnosti jednotlivých žáků</i>

Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita Environmentální výchova - lidské aktivity problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí
Metody a formy práce	Názorná ukázka, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, napodobování

4.

Žák by měl udržovat pracovní místo v čistotě.	
	1. – 3. ročník
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - postupně udržovat pořádek na svém pracovním místě a jeho okolí - seznámit se a používat vhodné ochranné pracovní pomůcky - udržovat pracovní pomůcky v čistotě
Učivo	- práce s ohledem na ochranu pracovního stolu (noviny, podložky) - používání při některých činnostech vhodné ochranné oděvy, plášť, rukavice - udržování pořádku na pracovišti, zametání, utírání prachu - ukládání pracovních pomůcek na místo k tomu určené - pravidelná údržba a čištění pracovních pomůcek
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita Environmentální výchova - lidské aktivity problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí
Mezipředmětové vztahy	
Metody a formy práce	Názorná ukázka, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, napodobování

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ

1.

Žák by měl zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstruktivními hrami.	
	1. – 3. ročník
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - Postupně se seznámit s konstruktivními hrami: skládačky, puzzle, kostky apod. - Používat jednotlivé stavebnice, různé typy stavebnic: plošné, prostorové, konstrukční - Postupně provést montáž a demontáž - Postupně manipulovat s jednoduchými předměty
Učivo	- Různé činnosti s konstruktivními hrami: skládání, sestavování - kostky: komín z kostek, řazení kostek, ukládání kostek - Práce se stavebnicí: postav dle fantazie, co chceš mít - Práce se stavebnicí dle předlohy - Práce s dřevěnou stavebnicí - Práce s hříbkovou a kroužkovou stavebnicí - Činnosti s mozaikovou magnetickou stavebnicí - Práce montážní a demontážní: využití různých stavebnic
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita Environmentální výchova - lidské aktivity problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí
Metody a formy práce	Názorná ukázka, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, napodobování

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

1.

Žák by měl provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích.	
	1. – 3. ročník
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - Postupně rozlišovat jednotlivá roční období - Pojmenovat jednotlivá roční období - Postupně rozeznat roční období podle jednotlivých charakteristických znaků - Vnímat změny v přírodě podle aktuálního ročního období - Rozlišovat práce v přírodě (na pozemku, v zahradě, na poli...) v jednotlivých ročních obdobích
Učivo	- určování ročního období podle přírody (stromy, květiny...) - pozorování změn v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - seznámení se s pracovními činnostmi v jednotlivých ročních obdobích - výzdoba třídy na Vánoce, Velikonoce a další svátky (výrobky z přírodnin)
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita Environmentální výchova - lidské aktivity problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí
Metody a formy práce	Názorná ukázka, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, napodobování

2.

Žák by měl pěstovat, ošetřovat a pečovat o nenáročné pokojové i užitkové rostliny	
	1. – 3. ročník
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - Postupně se seznámit se základními podmínkami pro pěstování rostlin - Postupně pěstovat, ošetřovat a pečovat o nenáročné květiny a užitkové rostliny v bytě, na zahradě, ve skleníku
Učivo	- péče o pokojové květiny: přesazování, zalévání, hnojení - práce na školním pozemku: pletí, setí hrachu, ředkviček ... - pěstování květin pokojových, venkovních, ve skleníku - sklizení ovoce a zeleniny, hrabání posekané trávy - další činnosti podle úrovně pohybových a rozumových schopností
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita Environmentální výchova - lidské aktivity problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí
Metody a formy práce	Názorná ukázka, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, napodobování

3., 4.

Žák by měl používat podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a náčiní. Žák by měl dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě.	
	1. – 3. ročník
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - Částečně rozeznat a pojmenovat pěstitelské činnosti - Postupně se seznámit s pracovními pomůckami a náčiním - Seznámit se a dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě
Učivo	- pojmenování pracovních činností a náčiní - práce na pozemku podle možností a schopností žáků - dodržování hygienických zásad při práci na pozemku a na zahradě - dodržování bezpečnosti práce při práci na pozemku a na zahradě
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita Environmentální výchova - lidské aktivity problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí
Metody a formy práce	Názorná ukázka, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, napodobování

PRÁCE V DOMÁCNOSTI

1. , 5.

Žák by měl provádět drobné domácí práce – základní úklid, mytí nádobí, mytí podlahy Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti	
	1. – 3. ročník
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - Postupně poznat a pojmenovat základní pomůcky používané při úklidu - Částečně se seznámit s různými druhy prostředků na úklid - Podle svých možností a schopností částečně spolupracovat při základním úklidu - Seznámit se a dodržovat základní zásady hygieny - Seznámit se a dodržovat základní zásady bezpečnosti při práci v domácnosti
Učivo	- poznávání základních pomůcek na úklid (rozlišování hadry na podlahu, na stůl, na okna....) - rozlišování prostředků na mytí: nádobí, podlahy, oken, kuchyňských spotřebičů, umyvadla, vysávání.... - nacvičování drobných úklidových činností (mytí nádobí, praní drobného prádla, mytí podlahy, umyvadla, vysávání....) - mytí rukou po úklidu - dodržování čistoty pracovních pomůcek, jejich ukládání na místo - dodržování bezpečnosti při práci (kluzká podlaha, voda x elektrický proud, mytí oken....)
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita Environmentální výchova - lidské aktivity problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí
Metody a formy práce	Názorná ukázka, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, napodobování

2.

Žák by měl prostřít stůl pro běžné stolování	
	1. – 3. ročník
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - Částečně poznat a pojmenovat nábytek určený ke stolování - Postupně se seznámit s pomůckami určených ke stolování - Poznat a pojmenovat pomůcky ke stolování - Postupně se seznámit se zásadami stolování - Dodržovat základní pravidla při stolování
Učivo	- pojmenování pomůcek potřebných při stolování (nábytek, prostírání, přibory, nádobí) - nacvičování a dodržování pravidel správného prostírání stolu k určitým pokrmům - úklid stolu po jídle - dodržování správného chování při jídle
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebezpojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita Environmentální výchova - lidské aktivity problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí
Metody a formy práce	Názorná ukázka, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, napodobování

3., 4.

Žák by měl zvládnout nákup a uložení základních potravin	
Žák by měl připravit jednoduchý pokrm podle pokynů	
	1. – 3. ročník
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - Poznat obchody určené k nakupování potravin - Částečně se orientovat v obchodě - Postupně sestavit seznam nákupu potravin - Postupně zvládnout samotný nákup, placení a správné zacházení s potravinami - Postupně se seznámit se zásadami uchovávání potravin (lednice, spíž) - Postupně dodržovat daný postup při přípravě pokrmů, studených a teplých nápojů
Učivo	- orientace ve městě a v jednotlivých obchodech - poznávání potravin na obrázku a ve skutečnosti - připravování seznamů potřebných potravin k přípravě pokrmů (nápojů) - nakupování potravin, správné ukládání do košíku, placení, přenos potravin domů - ukládání potravin na správné místo (lednice, spíž, sklep,...) - příprava pokrmů, dodržování správného postupu při práci, dodržování hygienických zásad, čistoty a bezpečnosti při práci
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebezpojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita Environmentální výchova - lidské aktivity problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí
Metody a formy práce	Názorná ukázka, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, napodobování

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**

VII.5 Vzdělávací obor: **Tělesná výchova**

Ročník: **1. – 3. ročník – přípravný stupeň ZŠs**

Hodinová dotace: 5 hodiny týdně v každém ročníku

Charakteristika předmětu:

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** učí žáky základním poznatkům a dovednostem souvisejícím se zdravím. Respektuje celistvost osobnosti žáka, rovnoměrně rozvíjí psychomotorické a psychické schopnosti, pohybové dovednosti. Umožňuje jim rozvoj jejich fyzických a pohybových možností.

Vzdělávací obory: **Pohybová výchova, Zdravotní tělesná výchova, Rehabilitační tělesná výchova**

Tělesná výchova umožňuje žákům využívat vlastní pohybové možnosti ve shodě s věkem, postižením a pohybovými možnostmi je vede od spontánního pojetí pohybu, k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci. Směřuje k eliminaci nedostatků v diferenciaci a koordinaci pohybů. Pro pohybové vzdělávání žáků je důležité nejen rozvíjení pohybových schopností a osvojování pohybových dovedností, ale zároveň i korekce zdravotních oslabení v běžných i specifických formách pohybového učení.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- **osobnostní rozvoj** – rozvoj schopností poznání OSV1
 - sebepoznání a sebepojetí OSV2
 - seberegulace a sebeorganizace OSV3
 - psychohygiena OSV4
- **sociální rozvoj** – poznávací schopnosti OSV6
 - mezilidské vztahy OSV7
 - spolupráce a soutěživost OSV9
- **morální rozvoj** – hodnoty a postoje, praktická etika OSV11

Enviromentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí EVVO3

Výchovně vzdělávací strategie:

Kompetence komunikativní:

Učitel

- komunikuje se svými žáky
- vyjadřuje se srozumitelně a jasně
- nabízí žákům modelové situace
- vyslechne názor žáka
- vyžaduje dodržování stanovených pravidel v komunikaci

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- učí žáka posilovat své sebevědomí
- učí žáka respektovat pravidla ve skupině
- učí žáka, že za sebe a své jednání odpovídá a nese důsledky svého chování

- podporuje pomoc mezi žáky
- učí žáky fair play
- učí žáka navazovat a udržovat vztahy s vrstevníky a respektovat druhé lidi

Kompetence pracovní:

Učitel

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost
- učí žáka dodržovat zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny, ochrany životního prostředí
- učí žáka pracovat dle názoru a pokynů
- žáka za dobrou práci chválí

Výchovně vzdělávací postupy k vytváření klíčových kompetencí:

Využití všech dostupných prostorových a materiálních podmínek školy a okolí – tělocvična, stadion, plavecký bazén, pohyb v přírodě. Využití dostupného nářadí, náčiní a kompenzačních pomůcek. Soutěže, hry s jednoduchými pravidly, osobní hygiena, pohybové a sportovní hry, turistika a pobyt v přírodě.

Pohybová výchova

**1. Žák by měl získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám;
4. mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů;**

5. rozvíjet motoriku, koordinaci pohybů a poloh

1. – 3. ročník

Dílčí školní výstup	- seznámit se se základy motorických cvičení, pohybových činností, pohybových aktivit a dovedností - postupně rozvíjet motoriku, koordinaci pohybů a poloh - seznámit se se základy prostorové orientace dle individuálních předpokladů - připravit se na pohybovou činnost dle pokynů
Učivo	- napodobování a opakování pohybů dle učitele, pohybové hry a cvičení s využitím tradičního i netradičního náčiní, motivační, napodobivé a průpravné hry - turistika a pohyb v přírodě - protahovací cviky, správné držení těla, správné dýchání
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova: - <u>osobnostní rozvoj</u> - rozvoj schopností poznání OSV1 - sebepoznání a sebepojetí OSV2 - seberegulace a sebeorganizace OSV3 - psychohygiena OSV4 - <u>sociální rozvoj</u> - poznávací schopnosti OSV6 - mezilidské vztahy OSV7 - spolupráce a soutěživost OSV9 Enviromentální výchova: - lidské aktivity a problémy životního prostředí EVVO3 - vztah člověka k prostředí EVVO4
Metody a formy práce	- názorná ukázka, instruktáž, pozorování, vytváření dovedností, vysvětlování, napodobování, průpravné hry, jednoduché postupy

2. Žák by měl zvládat dle pokynu přípravu na pohybovou činnost; 3. reagovat na pokyny a povely k dané pohybové činnosti

1. – 3. ročník

Dílčí školní výstup	- seznámit se se základy motorických cvičení, pohybových činností, pohybových aktivit a dovedností - postupně rozvíjet motoriku, koordinaci pohybů a poloh - seznámit se se základy prostorové orientace dle individuálních předpokladů - připravit se na pohybovou činnost dle pokynů
Učivo	- napodobování a opakování pohybů dle učitele, pohybové hry a cvičení s využitím tradičního i netradičního náčiní, motivační, napodobivé a průpravné hry - turistika a pohyb v přírodě - protahovací cviky, správné držení těla, správné dýchání
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova: - <u>osobnostní rozvoj</u> - rozvoj schopností poznání OSV1 - sebepoznání a sebepojetí OSV2 - seberegulace a sebeorganizace OSV3 - psychohygiena OSV4 - <u>sociální rozvoj</u> - poznávací schopnosti OSV6 - mezilidské vztahy OSV7 - spolupráce a soutěživost OSV9 Enviromentální výchova: - lidské aktivity a problémy životního prostředí EVVO3 - vztah člověka k prostředí EVVO4
Metody a formy práce	- názorná ukázka, instruktáž, pozorování, vytváření dovedností, vysvětlování, napodobování, průpravné hry, jednoduché postupy

6. Žák by měl zvládnout uvolnění a zklidnění organismu

1. – 3. ročník

Dílčí školní výstup	- seznámit se se základy motorických cvičení, pohybových činností, pohybových aktivit a dovedností - postupně rozvíjet motoriku, koordinaci pohybů a poloh - seznámit se se základy prostorové orientace dle individuálních předpokladů - připravit se na pohybovou činnost dle pokynů
Učivo	- napodobování a opakování pohybů dle učitele, pohybové hry a cvičení s využitím tradičního i netradičního náčiní, motivační, napodobivé a průpravné hry - turistika a pohyb v přírodě - protahovací cviky, správné držení těla, správné dýchání
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova: - <u>osobnostní rozvoj</u> - rozvoj schopností poznání OSV1 - sebepoznání a sebepojetí OSV2 - seberegulace a sebeorganizace OSV3 - psychohygiena OSV4 - <u>sociální rozvoj</u> - poznávací schopnosti OSV6 - mezilidské vztahy OSV7 - spolupráce a soutěživost OSV9 Enviromentální výchova: - lidské aktivity a problémy životního prostředí EVVO3 - vztah člověka k prostředí EVVO4
Metody a formy práce	- názorná ukázka, instruktáž, pozorování, vytváření dovedností, vysvětlování, napodobování, průpravné hry, jednoduché postupy

Zdravotní tělesná výchova

1. Žák by měl uplatňovat své správné způsoby držení těla v různých polohách			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - Procvičovat správné držení těla, samostatný stoj, sezení - Rozvíjet jemnou a hrubou motoriku - Rozvíjet koordinaci pohybů		
Učivo	- Nácvik stoje a sezení s oporou i bez opory - nácvik správného držení těla v různých polohách (leh, sed, stoj) - uvolňování horních a dolních končetin metodou masáže a hlazení - procvičování kloubů horních a dolních končetin pomocí uvolňovacích cviků - rozvoj cíleného pohybu končetin, prstů, - úkony zaměřené na stimulaci jednotlivých svalových skupin (úchop a manipulace s předměty, nácvik různých druhů úchopů) - tvoření špetky, přebírání, trhání, úchop drobných předmětů - pohyb s kinetickými a ozvučenými hračkami		
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova Multikulturní výchova		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, individuální a skupinová práce, vysvětlování, napodobování, pozorování, pohybové hry, vytváření dovedností		

2. Žák by měl zaujímat správné základní cvičební polohy				
	1. – 3. ročník			
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - rozvíjet svou hybnost v různých polohách - rozvíjet a procvičovat stimulaci pohybu v prostoru v různém prostředí - rozvíjet a procvičovat chůzi a její modifikaci			
Učivo	- ležení a otáčení se na podložce, polohování s oporou, zvedání hlavy s výdrží, otáčení hlavy - uvolňování končetin, cviky na podložce, přetáčení trupu - lezení a plazení daným směrem, volně v prostoru a mezi překážkami - nácvik stimulace pohybu v prostoru a změny polohy, nácvik vertikalizace (s využitím kompenzačních pomůcek) - plavání, polohování a pobyt ve vodě, hry ve vodě - chůze za ruku, kolem nábytku s jeho oporou, nácvik několika samostatných kroků - nácvik chůze po nakloněné rovině - chůze po schodech a ze schodů s vedením za obě ruce, za jednu ruku, samostatně - střídání chůze X běh, poskoky, skoky snožmo, stoj na jedné noze, chůze po čáře, chůze po lavičce, seskoky			
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova Multikulturní výchova			
Metody a formy práce	Názorná ukázka, individuální a skupinová práce, vysvětlování, napodobování, pozorování, pohybové hry, vytváření dovedností			

3. Žák by měl zvládat jednoduchá speciální cvičení;**4. zvládat základní techniku speciálních cvičení podle pokynů**

	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - Rozvíjet úkony zaměřené na stimulaci jednotlivých svalových skupin - Nacvičovat, rozvíjet a zdokonalovat činnosti zaměřené na uvolnění a zklidnění organismu, masáže, relaxace, jógové cviky - Odstraňovat mimovolní pohyby koncentrací pozornosti		
Učivo	- Protahování a posilování jednotlivých svalových skupin s možností využití pomůcek - Pohybové činnosti s přihlédnutím ke specifice postižení - Hry s míči – kutálení, kopání do míče, hod na cíl, hod horním obloukem, chytání míče - Uvolňovací, relaxační, jógová a dechová cvičení - Vnímání pocitů při cvičení - Pohybové činnosti v rytmu hudby		
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova Multikulturní výchova		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, individuální a skupinová práce, vysvětlování, napodobování, pozorování, pohybové hry, vytváření dovedností		

Rehabilitační tělesná výchova**1. Žák by měl získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám.****2. Žák by měl rozvíjet motoriku a koordinaci poloh.****5. Žák by měl snažit se o samostatný pohyb**

	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - Rozvíjet hybnost - Rozvíjet a nacvičovat stimulaci pohybu v prostoru a různém prostředí - Nacvičovat a rozvíjet aktivní pohyb - Rozvíjet vnímání svých pocitů při cvičení (aktivní i pasivní) - Rozvíjet motoriku a koordinaci pohybu		
Učivo	- Polohování (samostatné, s využitím pomůcek) v různém prostředí, změny poloh, uvolňovací cvičení - Cvičení v kuličkovém bazénu, cvičení na rehabilitačním míči a polohovacími kostkami - Nácvik chůze s oporou, s dopomocí, samostatný pohyb - Stabilizace sedu, posilování zádových svalů - Rovnovážná cvičení, manipulace s drobným náčiním, nácvik úchopu - Masáže zad a končetin, masáže plosek nohou - Různá uvolňovací cvičení s využitím speciálních pomůcek, uvolňování spastických částí těla - Relaxační a rehabilitační cvičení - Alternativní formy terapie podle možností školy a žáků - Plavání, adaptace na vodní prostředí, hry ve vodě, plavání za pomoci různých pomůcek		
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova Multikulturní výchova		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, individuální práce, vysvětlování, napodobování, pozorování, vytváření dovedností, rehabilitační cvičení, stimulační cvičení, pohybové hry, relaxační cvičení		

3. Žák by měl zvládat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost. 4. Žák by měl reagovat na pokyny k dané pohybové činnosti.	
	1. – 3. ročník
Dílčí školní výstup	Žák by měl: - Osvojit si význam pokynu, na pokyn správně reagovat - Rozumět a pochopit pokyny k daným činnostem - reagovat na pokyny k daným činnostem
Učivo	- napodobování pohybu se slovním doprovodem - napodobování pohybu se zrakovou a bez zrakové podpory - změny poloh těla podle pokynu s využitím pomůcek - změny poloh částí těla podle pokynu s využitím pomůcek
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova Multikulturní výchova
Metody a formy práce	Názorná ukázka, individuální práce, vysvětlování, napodobování, pozorování, vytváření dovedností, rehabilitační cvičení, stimulační cvičení

VII.6 Vzdělávací obor: **Terapie**

Ročník: **1. – 3. ročník**

Časová dotace: **1. – 3. ročník 1 hodina týdně**

Charakteristika předmětu

Obsah: Vychází z nutnosti zajistit žákům školy, zejména těm s těžším mentálním postižením, více vadami a artismem, smysluplnou a ucelenou terapeutickou péči, která by zmírnila dopad kombinovaného postižení na jejich další vývoj. Spočívá v současném fungování a vzájemném prolínání různých terapií, tak aby byla komplexně rozvíjena celá osobnost dítěte.

Terapeutická výchova je rozčleněna na tyto části:

- *Muzikoterapie*
- *Dramaterapie*
- *Canisterapie -*
- *Arteterapie*
- *Aromaterapie*
- *Relaxační a stimulační aktivity*

Cílové zaměření předmětu:

- Rozvoj vnímání a pozornosti
- Rozvíjení motoriky a senzomotoriky
- Vnímání emocí, kontrola impulzivního jednání, práce s agresí, vyjadřování pocitů
- zlepšení sociální interakce
- Rozvoj účelového chování zaměřeného na dosažení cílů
- Zlepšení verbální a neverbální komunikace
- Rozvoj vědomostí a školních dovedností – pomoc při učení
- Rozvoj psychosomatického uvolnění, zvládání stresu a psychické zátěže
- Posílení osobního růstu

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen slovně (viz. kapitola hodnocení)

Forma: Jelikož rozumové schopnosti žáků „rehabilitační třídy“ jsou na velmi nízké úrovni, musíme při terapeutické výchově použít jednoduché formy práce, které žákům danou problematiku přiblíží. Na názorné ukázce, vytvářením modelových situací a pomocí různých didaktických pomůcek rozvíjíme komplexně celou osobnost žáků. Využíváme pohádky, říkadla, obrázky, fotografie, Orffův instrumentář, názorné pomůcky, obrázkový materiál, CD přehrávač, PC (výukové programy), loutky, maňásky, polohovací podložky a pomůcky, výtvarné potřeby, volné oleje, koření, stimulační pomůcky, pomůcky k bazální stimulaci.

Průřezová témata:

6.1 Osobnostní a sociální rozvoj

- osobnostní rozvoj
 - rozvoj schopností poznávání – OSV 1
 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2
 - seberegulace a sebeorganizace – OSV3
 - psychohygiena – OSV 4
 - kreativita – OSV 5
- sociální rozvoj
 - poznávací schopnosti – OSV 6
 - mezilidské vztahy – OSV 7

- komunikace – OSV 8
- spolupráce a soutěživost – OSV 9
- morální rozvoj
 - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10
 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11

6.4 Multikulturní výchova

- kulturní rozdíly – MuV 1
- lidské vztahy – MuV 2

6.5 Environmentální výchova

- ekosystémy – EVVO 1
- základní podmínky života – EVVO 2
- lidské aktivity a problémy životního prostředí – EVVO 3
- vztah člověka k prostředí – EVVO 4

Výchovné a vzdělávací strategie:

Klíčová kompetence k učení:

- Učivo probíráme se žáky různými metodami a postupy. Důraz klademe na metody kooperativní, zejména na skupinovou práci a projektové vyučování, přičemž důsledně přihlížíme k individuálním potřebám jednotlivých žáků.
- Snažíme se smysluplně prolínat učivo jednotlivých předmětů.
- Ve vyučovacích hodinách využíváme informační technologie, které jsou ve škole dostupné.
- Posilujeme v žácích zájem o spolupráci s ostatními a vzájemnou pomoc.
- Formou individuální práce, formou hry směřujeme žáky k využívání učebních materiálů a pomůcek.

Klíčová kompetence komunikativní:

- Vedeme žáky k verbální i neverbální komunikaci mezi vrstevníky i dospělými.
- Žáci prezentují výsledky své práce před spolužáky.
- Žáci se účastní veřejného života města.
- Vedeme žáky ke komunikaci při skupinové práci a projektovém vyučování.

Klíčová kompetence sociální a personální:

- Žáci spolupracují ve skupinách.
- Vedeme žáky ke vzájemné pomoci.
- Učíme žáky respektovat pravidla chování daná školním řádem, která vycházejí z třídních pravidel.
- Snažíme se žáky naučit týmové spolupráci prostřednictvím skupinové práce a projektů.
- Učíme žáky zdvořilosti, ohleduplnosti, taktu, ale i asertivitě prostřednictvím častého setkávání s veřejností (výlety, exkurze, ozdravné pobyty, spolupráce s okolními školami) a nácvikem modelových situací.

Klíčová kompetence pracovní:

- Pravidelně seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti.
- Vedeme žáky k sebehodnocení vlastní práce.
- Výuku doplňujeme o exkurze.
- Vedeme žáky k rozvoji pracovních návyků pestrým výběrem činností v rámci pracovního vyučování .
- Žáci se učí poznat své vlastní schopnosti.

Muzikoterapie

1.

Žák by měl zvládat pohybové činnosti a hry s rytmem			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl : - Zvládnout propojení říkadla a rozpočítadla s pohybem - tleskání, dupání, pleskání - Rozlišit nádech do břicha a do hrudníku - Zvládnout nádech nosem a pusou - Osvojit si nádech do břicha - Osvojit si hlasovou improvizaci a kreativní zpěv - Osvojit si improvizaci pohybem na hudbu		
Učivo	- hry s rytmem a pohybem - dechová cvičení - hra na tělo - hra s hlasem - improvizace pohybem na hudbu - zpěv písní		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, napodobování, improvizace, poslech, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování		

2.

Žák by měl zvládat hru na hudební nástroje používané v muzikoterapii			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl : - Zvládat hru na bubny, elementární hudební nástroje a Orffův instrumentář		
Učivo	- hra na elementární nástroje - hra na Orffovy nástroje - improvizace hry na hudební nástroje		
Průřezová témata	<i>6.1 Osobnostní a sociální rozvoj</i> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, napodobování, improvizace, poslech, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování		

3.

Žák by měl zvládnout uvolnění a zklidnění organismu při poslechu hudby			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl : - rozvíjet fantazii, kreativity a sebereflexe pomocí hudby – různé druhy (zvuky přírody a okolního prostředí) - vyjádřit své pocity, emoce, prožitek verbálně nebo neverbálně - prodlužovat pomocí hudby svou koncentraci		
Učivo	- rozvoj fantazie, kreativity, sebereflexe - poslech relaxační, reprodukováné a živě hrané hudby		
Průřezová témata	<i>6.1 Osobnostní a sociální rozvoj</i> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, napodobování, improvizace, poslech, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování		

Dramaterapie

1.

Žák by měl zvládat improvizální hru v roli			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl : - zvládat dramatizaci - běžné denní situace, životní role, rozhovor, simulace, výměna rolí, monolog, dialog - zvládat intonaci hlasu k dané roli - pochopit charakteristické rysy postav, zvířat a věcí - pochopit obsah hraného příběhu a písni		
Učivo	- Dramatizace situací - Charakteristika postav, zvířat, věcí - Dramatizace příběhů a písni		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11 6.4 Multikulturní výchova - kulturní rozdíly – MuV 1 - lidské vztahy – MuV 2		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, napodobování, improvizace, poslech, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, situační hry, dramatizace		

2.

Žák by měl porozumět čtenému a reprodukovánému textu			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl : - Porozumět čtenému textu - Porozumět reprodukovánému textu - Zvládnout převyprávět slyšený text - Zvládnout doplnit a dotvořit část textu		
Učivo	- Poslech čteného textu – krátké jednoduché texty, pohádky, útržek z dopisu, deníků, zprávy, zápisku... - Poslech reprodukováného textu - Dotvoření děje příběhu		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11 6.4 Multikulturní výchova - kulturní rozdíly – MuV 1 - lidské vztahy – MuV 2		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, napodobování, improvizace, poslech, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, situační hry, dramatizace		

3.

Žák by měl zvládnout techniky umožňující osobní projekci			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl : - užívat maňásky a loutky - užívat kostýmy a masky - osvojit si symbolická gesta a pantomimu		
Učivo	- činnosti s loutkou a maňáskem - pantomimické hry - cílené využití kostýmů a masek při dramatizaci		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11 6.4 Multikulturní výchova - kulturní rozdíly – MuV 1 - lidské vztahy – MuV 2		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, napodobování, improvizace, poslech, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, situační hry, dramatizace		

Canisterapie

1.

Žák by měl zvládnout navázat kontakt s terapeutem a se psem			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl : - překonat ostych, strach, nedůvěru při kontaktu se psem - zvládat dávání povelů přes povel psovoda - cíleně gestikulovat na psa - pojmenovat co pes dělá, žere, pije i jeho potřeby – co má a nemá rád, respekt - zvládnout stimulaci k řeči pomocí různých her spolu se psem - vyprávět o zážitcích se psem - formulovat svá přání		
Učivo	- činnosti pro rozvoj komunikace verbální i neverbální - vyprávění o zážitcích - navázání kontaktu se psem i terapeutem - zásady bezpečnosti při kontaktu se psem		
Průřezová témata	<i>6.1 Osobnostní a sociální rozvoj</i> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11 <i>6.5 Environmentální výchova</i> - vztah člověka k prostředí – EVVO 4		
Metody a formy práce	Náznorná ukázka, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, napodobování, kontaktní hry		

3.

Žák by měl rozvíjet prostřednictvím psa orientaci v prostoru a tělesném schématu			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl : - Zvládnout společné cvičení na překážkových drahách v tělocvičně i venku - Poznat části těla - Zvládnout pravolevou orientaci při cvičení se psem dle povelu psovoda - Zvládnout granulování – granule jsou umísťovány po těle žáka a pes je hledá - Pochopit a správně používat zásady při zadávání povelů		
Učivo	- Činnosti pro rozvoj orientace - Uvědomování si svého těla - Dodržování zásad výcviku		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11 6.5 Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí – EVVO 4		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, napodobování, kontaktní hry		

Arteterapie

1.

Žák by měl zvládnout vyjádřit své stavy, dojmy, pocity a nálady a pocity druhých lidí pomocí výtvarných činností			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl : - Zvládnout tvořivý projev různými výtvarnými technikami na volné nebo zadané téma - Pochopit sám sebe, vyjádřit obsah svého vnitřního světa pomocí výtvarné činnosti, které neřekne verbálně		
Učivo	- Výtvarné techniky – kresba, malba, koláž - Použití prstových, vodových, temperových a olejových barev, pastelů		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11 6.4 Multikulturní výchova - kulturní rozdíly – MuV 1 - lidské vztahy – MuV 2		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, napodobování,		

2.

Žák by měl rozvíjet uvolnění kreativity pro plnění dalších úkolů			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl : - Zvládnout hnětení, mačkání, stříhání, trhání... - Zvládnout volné čmárání tužkou, volnou kresbu s prsty namočenými v barvě, volnou kresbu jednou barvou na papír namočený ve vodě, koláž z výstřížků, sestavit objekty z přírodních materiálů, tématickou kresbu (např. vlastní portrét, malování vlastní rodiny „začarované do zvířat), tématické modelování (např. pohádkové zvíře, do kterého bych se chtěl přetělit), malování společného domu v malé skupině žáků (obvykle čtyřlenné), modelování společného města ve větší skupině žáků		
Učivo	- Práce s měkkým, křehkým a tvrdým materiálem na volné nebo zadané téma		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11 6.4 Multikulturní výchova - kulturní rozdíly – MuV 1 - lidské vztahy – MuV 2		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, pozorování, individuální a skupinová práce, vysvětlování, napodobování		

Aromaterapie

1.

Žák by měl zvládnout zklidnění a uvolnění pomocí vonných silic			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl : - Harmonizovat emocionální, mentální a fyzickou rovinu svého bytí		
Učivo	- Práce s příčinami a souvislostmi nemocí dítěte – projevující se v rovině jeho emocí, vlastností a chování, či na jeho těle		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - mezilidské vztahy – OSV 7 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9 - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací schopnosti – OSV 10 - hodnoty, postoje, praktická etika – OSV 11		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, individuální a skupinová práce, vysvětlování, napodobování		

2.

Žák by měl rozvíjet uvolnění daných svalových skupin			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl : - používat správně nádech a výdech pro zklidnění - zvládnout prohlubovat dech a snížit tak dechovou frekvenci - zvládnout relaxaci a protahování břišních, hrudních a krčních svalů, svalů pánve, páteře a pletence ramenního		
Učivo	- Dechová cvičení - Stimulace dotykem - Míčková facilitace		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, individuální a skupinová práce, vysvětlování, napodobování		

3.

Žák by měl pozitivně reagovat na prvky bazální stimulace			
	1. – 3. ročník		
Dílčí školní výstup	Žák by měl : - Docílit pozitivních zkušeností s vlastním tělem, s vlastní postavou, identitou, s hranicemi a místy kontaktu vzhledem ke světu - Navázat komunikaci se svým okolím - Zvládat orientaci v prostoru a čase		
Učivo	- Baby masáže - Polohování - Masáž stimulující dýchání - Kontaktní dýchání - Kontaktní dýchání s vibrací - Zklidňující, povzbuzující, neurofyzilogická, rozvíjející, dikametrální somatická stimulace - Používání různých médií – na sucho, koupel na lůžku, ve sprše, pomocí žínky, froté ručníků, ponožek, pleťového mléka		
Průřezová témata	6.1 Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – OSV 1 - sebepoznání a sebepojetí – OSV 2 - seberegulace a sebeorganizace – OSV 3 - psychohygiena – OSV 4 - kreativita – OSV 5 - sociální rozvoj - poznávací schopnosti – OSV 6 - komunikace – OSV 8 - spolupráce a soutěživost – OSV 9		
Metody a formy práce	Názorná ukázka, individuální a skupinová práce, vysvětlování, napodobování		

VIII. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ – přípravný stupeň ZŠs

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je nedílnou součástí výchovné a vzdělávací práce školy. Hodnocení je proces vícestranný, do kterého jsou zapojeni učitelé, žáci i rodiče.

Pravidla pro hodnocení žáků jsou stanovena v souladu se zákonem 561/2004 Sb. a vyhláškou č. 48/2005 Sb., pravidla pro hodnocení.

Žáci přípravného stupně ZŠ speciální plní předškolní vzdělávání, tj. jejich docházka není povinná.

VIII.1 Hodnocení výsledků vzdělávání žáka:

Hodnocení žáků potřebujeme pro získávání **zpětné vazby**, tj. získávání informací o správnosti postupu, průběhu a výsledku vzdělávání žáka (co se žák naučil, v čem se zlepšil, v čem chybí a **jak postupovat dále**).

Každému hodnocení musí předcházet jasné a srozumitelné seznámení žáka s cíli a kritérii hodnocení.

Při hodnocení dává učitel přednost pozitivnímu vyjádření, které je pro žáka motivující.

Soustředíme se na individuální pokrok, nikoliv na srovnávání se žáky.

Pro **celkové hodnocení** používáme slovní hodnocení. Slovní hodnocení popisuje míru zvládnutí učiva, přístup a pokroky žáka a naznačuje možnosti dalšího vývoje.

Na vysvědčení je žák hodnocen slovem: **prospěl** nebo **neprospěl**. Hodnocení neprospěl se použije, pokud žák zásadním způsobem nedokázal rozvinout kompetence stanovené RVP ZŠs a ŠVP příslušného ročníku.

Ve čtvrtletí doplňuje hodnocení tzv. **osobní dopis**, ve kterém učitel hodnotí hlavně pokrok žáka, nikoliv jeho osobnost.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka probíhá obousměrně, tj. hodnocením ze strany vyučujícího a sebehodnocením žáka. Proto jsou žáci vedeni k **sebehodnocení a sebekontrolé**.

Sebehodnocení motivuje žáky ke snaze dosáhnout lepších výsledků, přispívá k vyšší aktivitě, snaze, péči, vytrvalosti, hravé formě učení, rozvíjí u žáků oblast mravní, etickou, smysl pro spravedlnost, rozlišování dobra - zla, pravdy – lži a rozvíjí u žáků verbální oblast (vyjádření svých pocitů, skutků, rozšiřování slovní zásoby).

Cílem je, že žáci musí pochopit systém hodnocení a naučit se v něm orientovat

(**co** – jakým způsobem jsem hodnocen a co daný symbol znamená, **proč** jsem byl takto ohodnocen, **kdy** se hodnotíme, pravidelný čas)

Při práci využíváme **portfolia** žáků, kde žáci shromažďují své práce.

Hodnocení a sebehodnocení žáků je variabilní a originální pro každou třídu. Probíhá průběžně v jednotlivých vyučovacích předmětech, nebo jako týdenní hodnocení žáků se svým třídním

učitelem. („Smajlíci“, hodnocení podle počasí – sluníčko, počasí, mráček). Žáky hodnotí učitel, nebo se hodnotí sami - učitel usměřňuje rozhodnutí žáků, klade otázky a žáci zdůvodňují sebehodnocení, celkové hodnocení žáků nakonec provede a zdůvodní učitel. Hodnocení a sebehodnocení žáků se týká prospěchu i chování.

Formy hodnocení:

1. ústní – mluvené slovo
2. písemná – slovní (pro rodiče), známkou, písemný symbol (puntík, hvězdička), razítko
3. obrázkový symbol na nástěnce ke svému jménu či fotografii (smajlíci, symboly počasí)

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáka:

- mluvený projev
- aktivita při hodině
- samostatné aktivity
- výroba modelů
- skupinové práce
- třídní či celoškolní projekty

Pravidla hodnocení prospěchu klasifikací:

- hodnocení probíhá průběžně v celém časovém období a to na základě dostatečného množství různých podkladů
- do hodnocení zahrnujeme širší okruh výkonů, tj. nejen výsledek, ale i proces, tj. výkon žáka, jeho přístup a dosažený pokrok v dané oblasti
- učitel oznamuje žákovi výsledek každého hodnocení, pojmenuje klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů či výtvorů, chyby žáka využije k vysvětlení nepochopeného a doporučí žákovi další postup, který povede k lepšímu výsledku
- učitel je povinen vést samostatnou evidenci o každém hodnocení žáka
- žák musí být hodnocen v každém předmětu minimálně dvakrát za pololetí
- opravené a ohodnocené podklady pro hodnocení žák ukládá do žákovského portfolia

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání žáka ze strany učitele musí být:

- jednoznačné
- srozumitelné
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii, která vycházejí z dobře naformulovaných a měřitelných cílů vzdělávání
- věcné
- všestranné

Kritéria hodnocení:

Hodnocení a sebehodnocení se uskutečňuje na základě sestavených sjednocených pravidel a kritérií hodnocení (co hodnotit). Jednotlivé body hodnocení jsou umístěny na viditelném místě ve třídě a žáci jsou s nimi opakovaně seznamováni. Kritéria hodnocení jsou jednotná. Předpokladem kvalitního hodnocení žáků je dodržování stanovených kritérií.

Hodnocení podle „Smajlíků“:

„Usměvák“

– správné splnění úkolu bez chyb, či s minimálním počtem chyb, kvalitní, pečlivá, čistá práce, pěkná úprava, aktivita, snaha, vzorné chování

„Rovňák“

- splnění úkolu s několika chybami, méně pečlivá a čistá práce, úprava by mohla být lepší, drobné nedostatky v chování, v přístupu k práci

„Mračák“

- úkol s vysokým počtem chyb, odbytá, uspěchaná, nekvalitní práce, nedostatečná aktivita, lenost, neukázněné chování

- **Žák získává v pololetí a na konci školního roku OSVĚDČENÍ** – hodnocen je slovně

VIII.2 Hodnocení chování žáka

Každý učitel průběžně pozoruje chování a projevy všech žáků školy. V případě potřeby kontaktuje třídního učitele či ředitelku školy. Veškeré náznaky sociálně patologického chování je třeba průběžně neprodleně konzultovat s třídním učitelem, výchovnou poradkyní, či ředitelkou školy.

Příkladné chování, projevy solidarity, iniciativy, statečnosti atd. je třeba průběžně oceňovat formou slovního uznání před třídním, popřípadě školním kolektivem a písemně oznamovat rodičům žáka. Oceňujeme **chování a jednání dítěte**, ne jeho charakter a osobnost.

Hodnocení chování žáka v obou pololetích navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují i s ostatními učiteli a rozhoduje o něm ředitelka školy na doporučení pedagogické rady.

Při hodnocení chování se vychází z dodržování pravidel chování (viz školní řád), přihlíží se k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka. K již uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

VIII.3 Spolupráce s rodiči v oblasti hodnocení žáka

Úspěšné vzdělávání žáků včetně hodnocení vyžaduje spolupráci mezi školou a rodiči. Tato spolupráce se uskutečňuje prostřednictvím:

- **třídních schůzek**, které se konají dvakrát ročně, v 1. a 3. čtvrtletí školního roku. Na třídních schůzkách třídní učitel projednává záležitosti týkající se rodičů všech žáků. Po nich následují individuální konzultace rodičů s vyučujícími.
- **osobních konzultací v průběhu roku**, které probíhají kdykoliv po předchozí domluvě na základě požadavků rodiče nebo učitele

Průřezová témata, používání zkratk

Osobnostní a sociální výchova	Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	OSV 1
	Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí	OSV 2
	Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace	OSV 3
	Osobnostní rozvoj – psychohygiena	OSV 4
	Osobnostní rozvoj – kreativita	OSV 5
	Sociální rozvoj – poznávací schopnosti	OSV 6
	Sociální rozvoj – mezilidské vztahy	OSV 7
	Sociální rozvoj – komunikace	OSV 8
	Sociální rozvoj – spolupráce a soutěživost	OSV 9
	Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací schopnosti	OSV 10
	Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika	OSV 11
Výchova demokratického občana	Občanská společnost a škola	VDO 1
	Občan, občanská společnost, stát	VDČ 2
	Formy participace občanů v politickém životě	VDČ 3
	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	VDČ 4
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Evropa a svět nás zajímá	VEGS 1
	Objevujeme Evropu a svět	VEGS 2
	Jsme Evropané	VEGS 3
Multikulturní výchova	Kulturní rozdíly	MuV 1
	Lidské vztahy	MuV 2
	Etnický původ	MuV 3
	Multikulturalita	MuV 4
	Princip sociálního smíru a solidarity	MuV 5
Environmentální výchova	Ekosystémy	EVVO 1
	Základní podmínky života	EVVO 2
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	EVVO 3
	Vztah člověka k prostředí	EVVO 4
Mediální výchova	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	MeV 1
	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	MeV 2
	Fungování a vliv médií ve společnosti	MeV 3
	Tvorba mediálního sdělení	MeV 4

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro obor vzdělání základní škola speciální
s motivačním názvem

„PŘÁTELSKÁ ŠKOLA PRO VŠECHNY II“
Příloha pro Přípravný stupeň ZŠs

Identifikační údaje a charakteristika školy – jsou součástí ŠVP ZŠ
speciální

Doplňek z 1. 8. 2014

2. Charakteristika přípravného stupně, kritéria přijímání

Přípravný stupeň (PS) je součástí základní školy speciální. Do PS jsou přijímány především děti s odkladem školní docházky a také je určen pro děti, které z důvodů postižení a nerovnoměrného vývoje nejsou zralé a nemohou zahájit povinnou školní docházku v ZŠ. Do přípravného stupně základní školy speciální jsou přijímány děti na žádost rodičů s doporučujícím posouzením školského poradenského zařízení - SPC. Je určen pro děti se středním a těžším mentálním postižením nebo postižením více vadami a autismem, které po absolvování přípravného stupně budou moci zahájit povinnou školní docházku v základní speciální škole. Program přípravného stupně je koncipován v rozsahu jednoho roku, ale děti jej mohou podle vlastních individuálních možností a schopností absolvovat za 1-3 roky. Vzdělávání v PS je v rozsahu čtyř hodin denně a zahrnuje potřebnou speciálně pedagogickou péči. Jednotlivé činnosti a dovednosti jsou postupně rozvíjeny a je zvyšována jejich náročnost. Přípravný stupeň ZŠ speciální má svá specifika a priority dané výchovou a vzděláváním dětí se speciálními potřebami, ty se také promítají do jeho zaměření.

Program je zpracován tak, aby naplňoval kompetence dané v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání.

Přípravný stupeň je zaměřen na:

- poskytování komplexní speciálně pedagogické péče - rozvíjení celé osobnosti dítěte, důsledné uplatňování individuálního přístupu ke každému dítěti
- poskytování podpůrné atmosféry založené na porozumění, bezpodmínečném přijetí dítěte, uznání a empatickém naslouchání (dítě se musí cítit spokojeně a v bezpečí)
- na preferování prožitkového učení a integrovaného učení hrou a činnostmi - motivování dětí k poznávání a učení, poskytování dostatečného množství času k prozkoumávání prostředí, zažívání prožitku úspěchu u každého dítěte a zajištění možnosti učit se mnoha způsoby
- rozvoj sebeobslužných a sociálních dovedností
- rozvoj soběstačnosti
- rozvoj smyslového vnímání a intelektových schopností
- rozvoj porozumění a komunikačních schopností a dovedností
- rozvoj hrubé a jemné motoriky
- rozvoj učebních a pracovních schopností a dovedností
- pomoc dětem při vytváření prvních kamarádských vztahů
- vedení dětí k poznávání a respektování pravidel chování ve škole i mimo ni
- vytváření podnětného a dětem blízkého prostředí
- úzké propojení předškolního a školního vzdělávání - podpora osvojování dovedností, schopností a znalostí důležitých pro práci ve škole
- rozvíjení samostatnosti dětí
- úzkou spolupráci s rodinou
- úzkou spolupráci se SPC

Životospráva

Děti jsou v přípravném stupni během roku vedeni ke správné životosprávě. Učitelky ve třídě v průběhu celého dne kontrolují a připomínají dětem dodržování pitného režimu. Při pobytu venku, při školní akci mají děti zajištěn pitný režim ve svých plastových lahvích. Podle potřeb dětí (jejich vývoje a dovedností) jsou po dohodě s rodiči ve škole zajišťovány alespoň jednou týdně zdravé svačinky. Děti se zde učí, které potraviny jsou pro ně zdravé, aby pomoci nich jim byla poskytnuta plnohodnotná strava obohacena o vlákninu, ovoce a zeleninu. Díky tomu je rodičům usnadněno přivýkání dítěte na zdravé stravování. Různou formou (slovem, obrázkem, znakem) si učitelka s dětmi sdělí, které potraviny potřebují na přípravu svačinky. Poté si do peněženky připraví peníze na nákup těchto potravin a s pomocí a pod vedením učitelky provedou společný nákup, kde se seznamují jak s prostředím obchodu, ve kterém se musí orientovat, ale také s chováním ostatních lidí, učí se trpělivosti, rozhodování, soběstačnosti, manipulaci s potravinami a penězi a zažívají zde první pocit uplatnění a samostatnosti. Ve škole si poté samy připravují zdravou svačinku. Zvykají si na správné hygienické návyky – mytí rukou, čištění zubů. Ovoce a zeleninu si umyjí a připraví si svačinku (pomazánku, salát, jogurt, cereálie – krájí, strouhají, míchají, mažou, mixují, ...). Při těchto činnostech se učí správnému stolování a udržování pořádku svého místa i sebe. Mezi jídly jsou dodržovány vhodné intervaly a množství jídla je určováno dle možností dětí. U dětí se snažíme probouzet zájem o zdravý životní styl (motivujeme rodiče i děti), aby sladkou odměnou bylo ovoce, různé cereálie, výrobky zdravé výživy. V rámci předmětu rozumová a smyslová výchova zařazujeme témata např. „Víme, co jíme“, „Víme, co je zdravé“. Děti se často pohybují venku, často využívají hřiště v dostupnosti školy. Vytváříme zdravé a bezpečné prostředí pro spontánní pohyb dětí venku i ve třídách. Děti mají k dispozici sportovní náčiní, rehabilitační pomůcky, využíváme vhodné nářadí na TV. Je respektována individuální potřeba odpočinku a dostatek prostoru pro spontánní hru dětí.

Psychosociální podmínky

Snažíme se, aby se děti i dospělí cítili v prostředí přípravného stupně spokojeně, jistě a bezpečně. Nově příchozím dětem umožňujeme postupně se adaptovat na nové prostředí i spolužáky. Před nástupem do přípravného stupně mohou rodiče se svými dětmi navštívit naši školu, třídy a pohrát si s budoucími kamarády. Děti jsou zařazovány do tříd ve spolupráci s rodiči, podle přání rodičů jsou sourozenci a kamarádi zařazováni do jedné třídy. Třídy jsou vytvářeny v menším počtu žáků, pro lepší adaptabilitu a potřebný individuální přístup. Rodiče mohou naši školu a třídu přípravného stupně kdykoliv navštívit a účastnit se výuky. Návrhy a postřehy rodičů jsou velice vítány. V přípravném stupni jsou respektovány potřeby dětí, pedagogové se snaží o klidný přístup k dítěti, aby nebylo neúměrně zatěžováno a neurotizováno spěchem a chvatem, vždy je dodržován individuální přístup podle potřeb dítěte. Pro všechny děti zajišťujeme stejná práva a povinnosti. Respektujeme osobní svobodu a volnost dětí, která je v souladu s dodržováním pravidel soužití ve speciální základní škole a přípravné třídě. Pravidla s dětmi postupně vytváříme, kreslíme je, vysvětlujeme, máme je vystaveny na viditelném místě ve třídě či na chodbách a chceme, aby děti samy zjistily, které pravidlo porušily nebo nedodržely. Snažíme se o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná a posiluje vztah důvěry a spolupráce. Ve třídě posilujeme atmosféru kamarádství, věnujeme se vztahům ve třídě, nenásilnou formou ovlivňujeme jejich prosociální chování. Péče o dítě je podporující, sympatizující a počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech. Vytváříme prostředí jistoty a spokojenosti dětí, učíme se vzájemně si pomáhat – umět pomoc poskytnout i přijmout – a respektovat. Zařazujeme komunitní kruhy, které reagují na vzniklou situaci, či záměrně navozené situace. Snažíme se, aby se děti přijatelnou

formou neostýchaly projevovat kladné i záporné emoce, dokázaly porozumět pocitům druhých i svým.

Organizace

V přípravném stupni je zajištěn pravidelný denní režim a řád. Ten lze podle aktuální situace přizpůsobit individuálním potřebám dětí či společným aktivitám s jinými třídami, akcím a projektům, které se v rámci třídy a školy uskutečňují. Do denního režimu je zařazováno dostatek pohybové aktivity ve třídě i venku – děti mohou využívat sportovní náčiní, netradiční a rehabilitační pomůcky. Výuka je především zaměřena na prožitek a vlastní zkušenost. Poměr spontánních a řízených aktivit je vyvážený a vede k podněcování vlastní aktivity. Pro realizaci činností jsou vytvářeny vhodné materiální i psychohygienické podmínky. Ve škole jsou na každém patře oddělená sociální zařízení, v přízemí je sprchový kout a bezbariérové WC, výtah do 2. patra, relaxační místnost, na chodbách je možnost využití pingpongových stolů, pedal a koloběžek, netradičních a rehabilitačních pomůcek, využití pohybových her, míčkový bazén, tělocvična. Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě.

Organizace dne je podle daného rozvrhu třídy:

8,00 – 8,45 první hodina

8,55 - 9,40 druhá hodina

9,40 – 10,00 velká přestávka, dopolední svačina

10,00 – 10, 45 třetí hodina

10,55 – 11, 40 čtvrtá hodina, konec vyučování, začátek školní družiny

11,40 – 15,30 oběd, školní družina